Gáivuona suohkan
Kåfjord kommune
Kaivuonon komuuni

KOMMUNEDELPLAN FOR IDRETT, FYSISK AKTIVITET OG FRILUFTSLIV

SUOHKANOASSEPLÁNA VALÁŠTALLAMIIDDA, FYSALAŠ DOAIMMAIDE JA OLGODADDAMIIDDA

29.05.2020

KÅFJORD KOMMUNE GIR:

FRISK PUST!

SAMMEN FOR EN AKTIV, FRISK OG LIVSGLAD KOMMUNE.

KOMMUNEDELPLAN FOR IDRETT, FYSISK AKTIVITET OG FRILUFTSLIV 2020-2024

Gáivuona suohkan
Kåfjord kommune
Kaivuonon komuuni

Foto: Nils Johan Rydsaa

FORORD

Hvorfor skal Kåfjord kommune gi frisk pust? Hvorfor skal vi satse på idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv?

Et menneske som går fra å være fysisk inaktiv til å være **fysisk aktiv** vil statistisk sett få en betydelig helsegevinst i form av redusert sykdom, økt livskvalitet og økt levealder[1]. Fysisk aktivitet fremmer helse, gir overskudd til livsmestring og er et viktig og veldokumentert virkemiddel i forebygging og behandling av over 30 ulike diagnoser og tilstander som eksempelvis diabetes, hjerte- og karlidelser, ulike former for kreft, depresjon og angst. Fysisk aktivitet har videre positiv effekt på kognitiv utvikling, demens og en ulike minnesfunksjoner. Det beste av alt? Helsegevinstene ved å utøve regelmessig fysisk aktivitet kommer alle aldersgrupper til gode[2].

Friluftsliv har stor betydning for folkehelsen, trivsel, stedstilhørighet, naturforståelse og nasjonal identitet. I dag er friluftsliv den vanligste formen for fysisk aktivitet i Norge og den flest svarer de kunne tenke seg å gjøre mer av i fremtiden[3]. Dette ble blant annet bekreftet i en spørreundersøkelse på 5.-10. trinn i Kåfjord kommune i forbindelse med arbeidet med denne kommunedelplanen, hvor friluftsliv var den aktiviteten som flest krysset av for at de helst ville drive med. Friluftsliv som egenorganisert aktivitet besitter i tillegg den egenskapen at den når ut til grupper som den organiserte idretten ofte ikke når[3]. Av den grunn utgjør friluftsliv som arena for både organisert og egenorganisert fysisk aktivitet, et av de viktigste satsningsområdene for folkehelse og inkludering, både nasjonalt, regionalt og lokalt.

Naturen og landskapet har videre en sentral rolle i lokal verdiskaping, for reiselivet og er for mange en arena for rekreasjon, opplevelser, sosialt samvær og familietid. I St. Meld. 18 - Friluftsliv-Natur som kilde til helse og livskvalitet, pekes det på de positive synergieffektene fysisk aktivitet og naturopplevelser kan gi, som eksempelvis **frisk pust** og **frisk kropp**[3].

Som ved å gå turer ute i naturen sammen med andre, stimulerer organisert idrett ikke bare til fysisk aktivitet, men også til sosialt samvær. Idrett er også en kilde til engasjement, glede, overskudd, mestring og god helse, men også potensielt til frustrasjon og en sliten kropp. Sett i lys av hvor mange innbyggere i Kåfjord kommune som er aktive og involverte i idrettslag og –foreninger, utgjør uten tvil idrettsarenaen en svært viktig rolle i arbeidet med å tilrettelegge for en **aktiv, frisk og livsglad kommune**.

I 2019 utgjorde helsekostnadene per innbygger 41 365 kroner. Dette er en økning fra 39 642 kroner i 20184. I en rapport om positive effekter av fysisk aktivitet fra 2007, kom man frem til at nettobesparelsene i helsevesenet er anslått til mellom kr. 28 000 og 47 000 per 30-åring som blir moderat fysisk aktiv (minst 30 min. per dag). Tar man med produksjonsgevinster og vunne leveår, får man et anslag på nåverdi for helseeffektene av fysisk aktivitet på mellom 150 000 og 335 000 kroner per person[1].

Idrett og friluftsliv bidrar til økt aktivitet. Fysisk aktivitet og friluftsliv fremmer folkehelse og trivsel. Bedret folkehelse og trivsel øker folks livsglede, gjør flere arbeidsføre og stimulerer til en mer bærekraftig samfunnsøkonomi. Det hele henger sammen, og det er derfor Kåfjord kommune skal satse på å tilrettelegge for økt idretts- og friluftslivsaktivitet i kommunen.

Kåfjord kommune ønsker å være et friskt pust, som gir folk frisk pust!

1. SAMMENDRAG

Planen du nå leser er Kåfjord kommunes vedtatte kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv for 2020-2024. Kommunedelplanen skal legge føringer for kommunens arbeid på dette feltet de kommende fire år. Vedtatte handlingsprogrammer, målsettinger og satsingsområder, samt vedtatt overordnet visjon, representerer lokalbefolkningens innmeldte ønsker og behov på området. Dette utgjør, sammen med nasjonale, regionale og kommunale føringer, fundamentet for prioriteringene og vurderingene som er gjort underveis i planarbeidet.

I dette dokumentet presenteres bakgrunn for plan, hvordan planen skal brukes, relevante begreper med forklaring, planprosessen, føringer lagt til grunn for planen, sentrale aktører, lokale virkemidler, resultatvurdering av forrige planperiode, en analyse av dagens situasjon, for så til slutt et kort- og et langsiktig handlingsprogram.

Fra planen er vedtatt og videre de neste fire kommende år skal kommuneadministrasjonen, folkevalgte, lag, foreninger, frivillige, andre interessenter og lokalbefolkningen jobbe sammen om å nå vedtatte mål ved å igangsette/ videreutvikle nedfelte planer og tiltak. Sammen er vi sterke, sammen gjør vi Kåfjord kommune sterk og sammen jobber vi for å gjøre Kåfjordingene aktive, friske og livsglade.

1. ČOAHKKÁIGEASSU

Dát plána lea Gáivuona suohkana suohkanoasseplána valáštallama, rumašlaš aktivitehta ja olgoeallima váras, ja gusto jagiid 2020-2024. Suohkanoasseplána galgá láidet suohkana barggu dán suorggis boahttevaš njeallje jagi. Mearriduvvon doaibmabidjoprográmmat, mihttomearit, áiddostahttinsuorggit ja mearriduvvon obbalaš višuvdna ovddastit báikkálaš ássiid sávaldagaid ja dárbbuid.Oktan našuvnnalaš, háldenguovllulaš ja suohkanlaš láidestusaid dát dahket plánabarggu vuoruhemiid ja árvvoštallamiid vuođđun.

Dán čállosis ovdanbuktit plána duogáža, dan geavaheami, relevánta doahpagiid čilgehusaiguin, plánaproseassa, plánavuođđudeaddji láidestusaid, guovddáš aktevrraid, báikkálaš váikkuhangaskaomiid, ovddit plánaáigodaga bohtosiid árvvoštallama, otná dili analiisa, ja vel loahpas oanehis áigái ja guhkit áigái doaibmaprográmmaid.

Dás rájes go plána lea dohkkehuvvon ja njeallje jagi ovddusguvlui galget suohkana hálddahus, álbmotválljejuvvomat, searvvit, eaktodáhtolaččat, ieží berošteaddjit ja báikkálaš ássit ovttasbargat mearriduvvon mihttomeriid olahit go bidjat johtui ja ovddidit dán plána ja dáid doaimmaid. Ovttas leat gievrrat, ovttas nanosmahttit Gáivuona suohkana, ja ovttas bargat mii dán alde ahte gáivuotnalaččat leat doaimmalaččat, dearvasat ja movttegat.

INNHOLD

1. Sammendrag 5
2. Innledning og bakgrunn for plan 7
3. Planprosess 10
4. Rammer og føringer 13
5. kommunale og eksterne aktører 21
6. Virkemidler 24
7. Resultatvurdering av forrige plan 29
8. Dagens situasjon 38
9. Befolkning og helse 48
10. Målsettinger for Kåfjord kommune 56
11. Handlingsprogram 65
12. Kilder 68

Foto: Kjersti Hovland Rennestraum

2. INNLEDNING OG BAKGRUNN FOR PLAN

I henhold til pbl. § 11-2 skal en kommunedelplan revideres når planperioden er over[5]. Kåfjord kommunes kommunedelplan for folkehelse og fysisk aktivitet gikk ut i 2013.

Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv er et politisk styringsverktøy og et arbeidsredskap for kommunens administrasjon innenfor området. Planen inneholder Kåfjord kommunes målsettinger og strategier for bygging av anlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. I tillegg inneholder planen kommunens målsettinger og strategier for tilrettelegging for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

Videre er planen et dokument for videreføring av kompetanse og informasjon vedrørende hovedutfordringer på feltet, resultater etter forrige planperiode, befolkningens behov og aktørers roller.

2.1 Formål med plan

Målet med planarbeidet er at kommunen i samarbeid med ulike aktører skal få en oversikt over hovedutfordringene innenfor feltet:

- Hvilke anlegg og områder for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv er det behov for? Hvilke anlegg trenger opprusting?
- Hvilke aktiviteter og friluftslivsaktiviteter bør det tilrettelegges for?

Planarbeidet skal

- Danne grunnlag for mål- og planstyrt utbygging av anlegg og tilrettelegging av områder for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv
- Systematisere bruk av fysisk aktivitet i kommunens helsefremmende, forebyggende og rehabiliterende arbeid
- Avklare de ulike aktørenes oppgaver, ansvar og økonomiske forpliktelser ved utbygging og drift av anlegg og områder for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv
- Bidra til videre mål- og planstyrt utforming av tiltak rettet mot allmenheten med fokus på universell utforming
- Bidra til kartlegging av egnede områder for fysisk aktivitet og friluftsliv, samt befolkningens behov og ønsker for aktivitetstiltak

Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv er videre et grunnlag for å kunne søke spillemidler. Kulturdepartementet har et ufravikelig krav om at alle kommuner skal ha utarbeidet et plandokument på anlegg som skal søke støtte fra spillemiddelordningen, enten det gjelder kommunale anlegg eller anlegg i regi av lag og foreninger[6]. Planen fungerer i tillegg som et styringsverktøy ved tildeling av kommunale midler.

2.2 Begrepsavklaring

For å sikre felles forståelse av sentrale begreper i denne plan, defineres de mest fremtredende begrepene i påfølgende avsnitt.

Idrett defineres som aktivitet i form av trening eller konkurranse i organisert idrett[6].

Fysisk aktivitet er egenorganisert trenings- og mosjonsaktiviteter, herunder friluftsliv og aktiviteter preget av lek[6].

Friluftsliv defineres som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelse[3].

Statlig sikring av friluftslivsområder: Med sikring av friluftslivsområder menes at det offentlige skaffer til veie arealer som brukes intensivt til friluftsliv ved erverv av eiendomsrett eller ved avtale om varig bruksrett. De søknadsberettigede er kommuner og interkommunale friluftsråd, men lokale lag og organisasjoner m.m. kan gjerne ta initiativ overfor kommunen og friluftsråd om å fremme sikringssøknad[33].

Frilufts- og friområder brukes ofte som en samlebetegnelse for grønne områder tilgjengelig for allmennhetens frie ferdsel. Som enkeltbegreper defineres de på følgende måte:

Friluftsområder er store, ofte uregulerte områder som omfattes av allemannsretten. Ingen krav til parkmessig opparbeidelse, kun tilrettelegging for bruk. Områdene brukes til turliv, jakt, fiske, fysisk aktivitet og trening. I kommuneplanens arealdel er friluftsområdene oftest avsatt under landbruks-, natur- og friluftsområder (LNF-område), mens det i reguleringsplansammenheng kan avsettes som egne områder for friluftsliv (jf. Pbl §12-5, nr. 5).

Friområder er avgrensede områder med spesiell tilrettelegging og opparbeiding for allmennhetens uhindrede rekreasjon og opphold. Områdene er vanligvis ervervet, opparbeidet og vedlikeholdt av kommunen, og kan være parkanlegg, turveier, lysløyper, lekeplasser, nærmiljøanlegg og badeplasser. Begrepet kan også omfatte inngrepsfrie naturområder. I kommuneplanens arealdel er friområder oftest vist som byggeområde på kartet, ettersom de betraktes som en del av dette formål. I reguleringsplansammenheng er friområder en egen kategori (jf. Pbl § 12-5, nr. 3).

Idrettsanlegg er tilrettelagte arenaer for forskjellige idretter, og som regel bygd med støtte over statlige spillemidler. I spillemiddelfordelingen opererer departementet med følgende klassifisering av idrettsanlegg:

Ordinære anlegg er anlegg for organisert idrett og fysisk aktivitet, nært knyttet til konkurranse- og treningsvirksomhet[7].

Foto: Bård Bendik Grøtta Fanghol

Nærmiljøanlegg er anlegg eller område for egenorganisert fysisk aktivitet, hovedsakelig beliggende i tilknytning til bo- og/ eller oppholdsområder. Nærmiljøanlegg er kun utendørsanlegg. Anleggene eller områdene skal være fritt allment tilgjengelige for egenorganisert fysisk aktivitet, primært for barn og ungdom, men også for lokalbefolkningen for øvrig[7].

Nasjonalanlegg er idrettsanlegg som tilfredsstiller tekniske og funksjonelle standardkrav for avvikling av relevante internasjonale mesterskap og konkurranser. Ordningen er meget begrenset, og det er Kulturdepartementet som etter uttalelse fra Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) gir et anlegg denne statusen[7].

Universell utforming er utforming av omgivelser på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpasning og en spesiell utforming. Dette innebærer blant annet at bygninger og omgivelser utformes slik at de kan brukes av alle mennesker på en likestilt måte[8].

Allemannsretten innebærer at alle har rett til å ferdes, bruke og oppholde seg i utmarka i Norge, uavhengig av hvem som er grunneier[9]. Utmark kan være skog, fjell, myr og kystområder[10]. Man skal likevel alltid ta hensyn til grunneier, andre folk, planter og dyr.

Troms og Finnmark fylkeskommune ble til 1.1.2020 da Troms og Finnmark fylkeskommuner ble slått sammen. En del av bakgrunnsmaterialet i planen er utarbeidet av det som var Troms fylkeskommune. Nye Troms og Finnmark fylkeskommune har ikke så langt fått på plass alle sine felles regionale planer. I planen blir det gjennomgående brukt navnet Troms og Finnmark fylkeskommune når fylkeskommunale planer eller andre ting omtales.

Foto: Kjersti Hovland Rennestraum

3. PLANPROSESS

I arbeidet med kommunedelplanen har hovedkilden til informasjon vært den foregående kommunedelplan og handlingsplan, avholdt innspillsmøte, samt kontakt med lag, foreninger og relevante kompetanseorgan.

Spørreundersøkelse om fysisk aktivitet for elever ved 5-10. trinn ved alle skolene i Kåfjord har blitt brukt som kilde for kartlegging av barn og unges ønsker og behov innen idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv i kommunen.

3.1 Planlegging etter plan- og bygningsloven

Behandling av kommunedelplaner er beskrevet i lovens kapittel 11. Oppgaver og hensyn i planlegging etter loven er beskrevet i lovens § 3-1. Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv er en tematisk plan uten juridisk bindende virkning hva angår disponering av arealer. De arealvurderinger som er gjort i planen må derfor tas inn i kommuneplanens arealdel for å få rettsvirkning. I hht. pbl §§ 5-4, 11-16 og 12-1 kan det kun knyttes innsigelser fra offentlige myndigheter til arealdeler av en kommuneplan. Innsigelser til kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv er derfor ikke aktuelt.

3.2 Revisjon og rullering

Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv består i hovedsak av en kortsiktig del som strekker seg over en periode på fire år (2020-2024). I tillegg inneholder planen en langsiktig del på opptil 12 år. Den kortsiktige delen er et handlingsprogram bestående av en prioritert liste over anlegg som skal bygges og/eller rehabiliteres. Den langsiktige delen er en uprioritert liste over ønsket anleggsutvikling i kommunen.

Rullering vil si mindre vesentlige endringer av handlingsprogrammet. Rullering kan innebære endringer i prioritering, og anlegg fra planens langsiktige del kan overføres til handlingsprogrammet[6]. Mindre ordinære anlegg (med støtte fra tilskuddsordningen av spillemidler opp til maksimum for nærmiljøanlegg) og nærmiljøanlegg kan tas med inn i planen og innarbeides i handlingsprogrammet. Endringer som ovenfornevnt kan vedtas politisk i Formannskapet. Det kan vise seg nødvendig å gjennomføre en rullering av handlingsprogrammet i løpet av planperioden, ofte hvert år som følge av endret framdrift på aktuelle tiltak og prosjekter.

Revidering er en fullstendig saksbehandling etter pbl. kap. 11 med sluttbehandling i Kåfjord kommunestyre[6]. Normalt gjennomføres revisjon en gang i hver planperiode. Vesentlige endringer og revidering av plan behandles på samme måte. Eksempelvis at helt nye større anlegg skal inn på planen, eller at mindre planer i strid med planens målsettinger tas inn.

3.3 Organisering

Kommunestyret har ansvaret for igangsetting av planprosessen. Kommunal planstrategi- Kåfjord kommune 2017-2019 ble vedtatt av kommunestyret i sak 66/17 i møte den 7. desember 2017. Av planstrategien går det frem at oppstart for arbeidet med kommunedelplan for idrett, kultur og fysisk aktivitet var tenkt august 2017. Planen skulle vært vedtatt innen mars 2018. Da ny kulturkonsulent - ansvarlig for det praktiske planarbeidet - tiltrådte i november 2018, hadde planprogram for ny kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2018-2022 vært ute på høring. Egen kommunal plan for kultur og folkehelse er planlagt ved et senere tidspunkt, men anlegg for kultur er tatt med i denne kommuneplanens handlingsprogram. Grunnet skifte av kulturkonsulent ble nytt tidspunkt for planoppstart 2019.

Det administrative ansvaret for det daglige planarbeidet og samordning av arbeidet mot revisjon av kommuneplanens arealdel påligger kommunedirektøren ved utviklingssjefen. Formannskapet har det politisk faglige ansvaret. Det praktiske planarbeidet har vært koordinert og utført av kulturkonsulenten. Samfunnsplanlegger har bistått i rollen som veileder.

De ulike etatene har vært involvert i form av innspill fra ledergruppa. Ansatte som på ulikt vis jobber overordnet med tilrettelegging for økt fysisk aktivitet, har spilt inn underveis i planarbeidet på vegne av sine etater.

3.4 Medvirkning

Plan- og bygningslovens § 5-1 fastslår at kommunen skal sikre og legge til rette for medvirkning i planprosessen. Til grunn for dette ligger to hovedhensyn: Deltakelse og demokrati.

Arbeidet med kommunedelplanen, planprosessen, avgjør kvaliteten på ferdigstilt plan. En god plan er ofte et resultat av en planprosess der alle involverte har deltatt slik at de får et eierforhold til planen. Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge.

Oppstart av planarbeid ble annonsert gjennom Framtid i nord, Kåfjord kommunes hjemmeside, Kåfjord kommunes planportal og Facebook. I løpet av planperioden har det blitt:

1. Avholdt informasjons- og innspillsmøte for lag, foreninger og andre interessenter
2. Utført spørreundersøkelser for elever på 5-10. trinn ved alle grunnskolene i Kåfjord
3. Oppfordret til å komme med innspill til plan på Kåfjord kommunes planportal – et åpent verktøy for hele befolkningen
4. Blitt avholdt innspills- og informasjonsmøter med råd for funksjonshemmede, ungdomsrådet, eldrerådet og idrettsrådet
5. Blitt sendt ut innrapporteringsskjemaer til lag/ foreninger

Referansegrupper og innspillsparter til planen har vært råd for funksjonshemmede, idrettsrådet, Nord-Troms friluftsråd, eldrerådet og ungdomsrådet. Sistnevnte har bistått i prioriteringen av innspillene.

Erfaringer viser at det er vanskelig å treffe hele befolkningen og alle grupper ved å velge én form for arbeidsmetode for medvirkning. Noen møter på innspillsmøte, noen ønsker å fylle ut skjemaer på nett, mens andre ønsker å få tilsendt skjemaer i posten. Utfordringen når man arbeider med en kommuneplan er å finne den arbeidsformen som sikrer størst mulig engasjement og medvirkning, samtidig som ambisjonsnivået tilpasses kommunens ressurser og hva som er realistisk å gjennomføre.

3.5 Samordning med øvrig kommunalt planarbeid

De overordnede målene i kommuneplanen skal gjenspeiles i prosessen frem mot utvikling av egen kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. Det bør være et mål at de innrapportere og registrerte arealbehov for idrettsformål, friluftslivsformål og nærmiljøanlegg som dokumenteres gjennom dette planarbeidet, i tilstrekkelig grad innarbeides i kommuneplanens arealdel gjennom rullering og revisjon. Der det foreligger andre plandokumenter (reguleringsplaner mv.) er det nødvendig med en gjennomgang for å sikre at målene for Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv samsvarer med øvrige mål, strategier og planvedtak i kommunen.

Det bør videre være et mål at tiltakene nedfelt i Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv tidlig i planperioden innarbeides i kommunens budsjett- og økonomiplan. Dette slik at tiltakene som krever kommunale investeringer får virkning tidlig i planperioden.

Foto: Bård Bendik Grøtta Fanghol

Foto: Kjersti Hovland Rennestraum

4. RAMMER OG FØRINGER

Gjennom lover, nasjonale retningslinjer og regionale planer legger myndigheter føringer for, og gir innspill til hvordan kommunen skal utføre sine oppgaver. Dette, sammen med Kåfjord kommunes egne målsettinger og strategier, utgjør fundamentet denne kommunedelplanen er basert på og formet etter.

4.1 Statlige føringer

4.1.1 Statlig idrettspolitikk

Statens overordnede mål for idrett og fysisk aktivitet (herunder friluftsliv) kan sammenfattes i visjonen idrett og fysisk aktivitet for alle. Staten ønsker å legge til rette for at alle som ønsker det skal ha mulighet til å delta i idrett eller egenorganisert fysisk aktivitet. For å oppnå dette er det en forutsetning at det tilrettelegges for aktivitet for grupper med særskilte behov som barn, ungdom, inaktive og funksjonshemmede. Statens bidrag til denne tilretteleggingen er blant annet bidrag i form av bygging og rehabilitering av infrastruktur gjennom spillemiddelordningen[7].

4.1.2 Statlig friluftslivspolitikk

Regjeringen ønsker å få flere mennesker til å delta i friluftsliv- et mulig gode for hele befolkningen- på jevnlig og varig basis. For å få dette til sier Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv- en satsing på friluftsliv i hverdagen; 2014-2020 at man må tilrettelegge for friluftsliv i nærmiljøet. Strategiens hovedmål er å øke antall aktive i friluftsliv i og ved byer og tettsteder, hvor da viktigste målgrupper er: barn/ unge, personer med innvandrerbakgrunn, personer med nedsatt funksjonsevne og personer som er lite fysisk aktive[11].

Den statlige friluftslivspolitikken har fire nasjonale mål:

1. Alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig aktivitet i nærmiljøet og i naturen ellers.
2. Områder av verdi for friluftslivet skal sikres og forvaltes slik at naturgrunnlaget blir tatt vare på.
3. Allemannsretten skal holdes i hevd.
4. Planlegging i kommuner, fylker og regioner skal medvirke til å fremme et aktivt friluftsliv og skape helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlige nærmiljø[11].

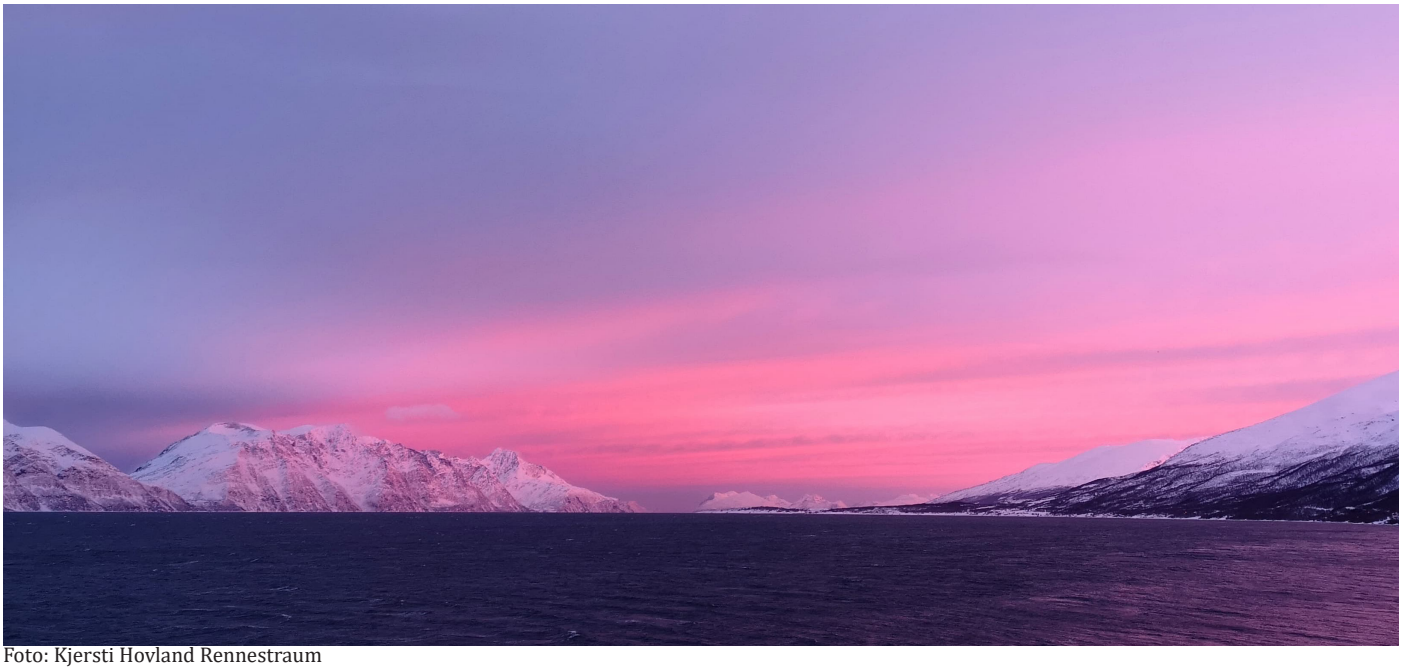

Foto: Kjersti Hovland Rennestraum

4.1.3 Lovverk

Tabell 1: Oversikt over relevant lovverk

Tittel	Paragraf	Relevans for plan	Nøkkelord
Lov om planlegging og byggesaksbehandling **(plan- og bygningsloven)**[5.]	§§ 11-1 til 11-18	Krav til kommunal planlegging og planprosess for kommunedelplaner.	*Revisjon av plan, rullering handlingsprogram, krav ved planoppstart, planprogram, høring og vedtak.
Lov om friluftslivet **(friluftsloven)**[12.]	§§ 1-41	Loven skal sikre allmennhetens rett til ferdsel, opphold m.v. i naturen, slik at muligheten til å utøve friluftsliv som en helsefremmende trivselsskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet bevares og fremmes. Kommunen som friluftslivsorgan.	*Allmennhetens friluftlivsinteresser, friluftslivsorganenes arbeidsoppgaver, delegasjon av arbeid til friluftslivsorganisasjoner, ansvar ved overskridelse.
Lov om forvaltning av naturens mangfold **(naturmangfoldloven)**[13]	§§ 4-14	Loven legger føringer for bærekraftig bruk av naturen.	*Natur, økosystemer, mangfold, arter, belastnig, føre-var-prinsippet, bærekraftig bruk og vern
Lov om folkehelsearbeid **(folkehelseloven)**[14]	§§ 1- 19	Loven presiserer kommunens ansvar for folkehelsearbeid.	*Kommunale folkehelsetiltak, forebyggende og helsefremmende arbeid, oversikt helsetilstand og påvirkningsfaktorer, mål og planlegging.
Lov om offentlege styresmakters ansvar for kulturverksemd **(kulturlova)**[15]	§§ 1-6	Loven legger blant annet føringer for lokalt og regionalt kulturliv.	*Kultur, deltakelse i kulturvirksomhet, tilrettelegging
Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet- 2018, hjemlet i lov om pengespill mv. **(pengespilloven)**[16]	§ 10-2	Føringer for fordeling av overskudd fra spillvirksomhet.	*Idrettsformål, overskudd spillvirksomhet
Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag **(motorferdselloven)**[17]	§§1 og 8	Føringer for motorferdsel i utmark og for friluftsliv.	*motorferdsel, utmark, vassdrag

4.1.4 Andre føringer

- **Stortingsmeldinger**: St.meld. 26 (2011-2012) Den norske idrettsmodellen[18], St. Meld. 18 (2015-2016) Friluftsliv- Natur som kilde til helse og livskvalitet[3], St. Meld. 34 (2012-2013) Folkehelsemeldingen- God helse – felles ansvar[19], St. Meld. 19 (2014-2015) Folkehelsemeldingen – mestring og muligheter[20], Meld. St. 19 (2018-2019) Folkehelsemeldinga – Gode liv i eit trygt samfunn[21] og Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet- en kvalitetsreform for eldre[22]
- **Rikspolitiske retningslinjer**: Rikspolitiske retningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging[23] og Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen[24]
- **Bestemmelser for tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet**[7]
- **Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet**[6]
- **FriFot- skolens idrettsplass**[25]
- **Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv: En satsing på friluftsliv i hverdagen, 2014-2020**[11]
- **Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023**[26]: skal ligge til grunn for kommunenes arbeid med planlegging. Forventningene signaliserer blant annet at FNs bærekraftmål skal ligge til grunn for kommunal planlegging[27]
- **Anbefalinger om kosthold, ernæring og fysisk aktivitet**[2]

Figur 1: FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

4.2 Føringer fra Troms og Finnmark fylkeskommune

4.2.1 Fylkesplan for Troms 2014 – 2025[28]

Fylkesplanen for Troms danner et felles og omforent grunnlag for den strategiske utviklingen av Troms fylke. Fylkesplanen skal legges til grunn for kommunal virksomhet og planlegging (jf. pbl §8-2), og må derfor ses i sammenheng med denne kommunedelplanen.

Hovedmålet for Troms og Finnmark fylkeskommune er at trygge og inkluderende oppvekst- og levekår skal bidra til god helse og utjevning av sosiale helseforskjeller. De regionale strategiene for folkehelse er:

- Man skal ivareta folkehelse i areal- og samfunnsplanlegging i alle sektorer lokalt og regionalt
- Videreutvikle et godt kunnskapsgrunnlag for det systematiske og langsiktige folkehelsearbeidet
- Videreutvikle samarbeidet mellom sektorer, lokale og regionale aktører og nasjonale myndigheter om folkehelse
- Tilrettelegge for helsefremmende, trygge og inkluderende arenaer innenfor alle sektorer
- Tilrettelegge for lavterskeltiltak innenfor ulike sektorer: fysisk tilrettelegging for fysisk aktivitet

De arealpolitiske retningslinjene lyder:

- Enkel tilgang for alle til natur- og friluftsområder og gode møteplasser for fysisk aktivitet og sosialt fellesskap vektlegges
- Byer og tettsteder i Troms skal ha gode miljøkvaliteter, universell utforming, sammenhengende grøntstrukturer og sammenhengende hovednett for gående og syklende

4.2.2 Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk 2016-2027[29]

Troms og Finnmark fylkeskommune ønsker med regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk, samt tilhørende handlingsprogram:

Å legge til rette for at alle i Troms skal ha mulighet og kunnskap til å drive friluftsliv som positiv aktivitet for helse og trivsel.

Om friluftslivsområder: Attraktive og varierte områder av verdi for friluftslivet skal sikres og forvaltes slik at de blir ivaretatt for framtidige friluftslivsaktiviteter i Troms.

Om fysisk tilrettelegging for friluftsliv: I Troms skal det være varierte og tilrettelagte friluftslivsområder for ferdsel og opphold nær der folk bor.

Om friluftslivsaktiviteter: Innbyggerne i Troms skal ha mulighet til å utøve friluftsliv i nærmiljøet og i naturen ellers.

Om friluftslivsopplevelser i Troms: Unik natur og spennende kulturminner skal motivere innbyggere og tilreisende til friluftsliv.

For mer informasjon om Troms og Finnmark fylkeskommunes strategier for å oppnå overnevnte mål, se vedlegg.

4.3 Føringer fra Kåfjord kommune

Kommuneplanens samfunnsdel, arealdel og handlingsdel skal henge sammen og utgjøre en rød tråd i kommunens helhetlige tjenestetilbud og produksjon for å oppnå kollektiv oppslutning om visjonen og målene som er satt. Målene nedfelt i Kåfjord kommunes kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv skal samsvare med øvrige mål og planvedtak i kommunen.

4.3.1 Kommuneplanens samfunnsdel, vedtatt 2015

Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Kåfjord kommunes samfunnsdel er inndelt i fire overordnede temaer med fire overordnede mål. Hvert overordnede mål har sine tilhørende undermål og strategier.

Kåfjord kommunes visjon lyder: Kåfjord kommune skal være et livskraftig og levende samfunn som gir alle innbyggerne trygghet for et godt livsløp som bygger på vår egen kultur og tradisjon.

Om samfunnsutvikling i planen står det at Kåfjord kommune ønsker en god og bærekraftig arealforvaltning som både verner, bevarer og utvikler. Dette skal man oppnå blant annet ved å:

- Legge naturmangfoldloven til grunn for kommunal arealplanlegging
- Ta hensyn til- og sikre viktige jordbruksområder
- Ivareta landskapshensyn i planleggingen
- Legge til rette for infrastruktur som fremmer friluftsliv og folkehelse
- Sikre at arealbruken i strandsonen og langs sjøen gjøres i et langsiktig og helhetlig perspektiv
- Tilrettelegge for bruk av utmarka med parkering, toalett og søppelhåndtering
- Tilrettelegging av skiløyper, turløyper, scooterløyper også med andre kommuner
- Samarbeide med lag og foreninger om å tilrettelegge, rydde og merke utmark- dette gir bedre ivaretakelse
- Sikre at uterommet blant annet i sentrumsområder vedlikeholdes
- Sikre universell utforming/ tilrettelegging

Overordnede mål

Samfunnsutvikling	Brukere/ tjenester	Organisasjon/ medarbeidere	Økonomi
Sikre ønsket og bærekraftig samfunnsutvikling	Utvikle kommunens rolle som god og effektiv velferdsprodusent	Sikre at kommunen har en god arbeidsgiverrolle med et godt arbeidsmiljø og kompetente medarbeidere	Sikre at kommunen har en sunn og bærekraftig økonomi

For å oppnå levekår og folkehelse som fremmer god fysisk og psykisk helse skal man:

- Ivareta behovet for trygge områder som brukes av alle innbyggere uavhengig av funksjonsnivå og alder
- Med utgangspunkt i faktorer som påvirker folkehelse utvikle plan for folkehelse
- Skape sosiale arenaer/ møteplasser som fremmer samhold og trivsel på tvers av bygdene
- Forebygge trafikkskader gjennom å videreutvikle gang- og sykkelstier også langs E6
- Skape et inkluderende samfunn med rom for alle og plass for den enkelte

4.3.2 Kåfjord kommunes arealdel, vedtatt 2017

Kommuneplanens arealdel gir retningslinjer og overordnede bestemmelser for forvaltning av arealer og andre naturressurser. Kommuneplanens arealdel består av tre deler, hvor av plankart og planbestemmelser er juridisk bindene.

Nedfelt i krav til reguleringsplaner og søknadspliktige tiltak finner man kravet om å sikre og dokumentere barn og unges interesser ved gjennomføring av nye tiltak/ planlegging, kravet om at nye tiltak og planer skal legge til rette for bedre folkehelse, kravet om at befolkningens tilgang til friluftsområder og –aktiviteter skal sikres og kravet om at alle reguleringsplaner skal redegjøre for hvordan universell utforming er ivaretatt både internt i planområdet og i forhold til omkringliggende områder.

4.3.3 Strategisk oppvekstplan for Kåfjord mot 2025, vedtatt 2015

En av strategiene i Kåfjord kommunes strategiske oppvekstplan - med formål om å handle til barns beste- er å satse på forebygging og tidlig innsats. Man skal blant annet ha systematisk fokus på helse, ernæring og fysisk aktivitet for barn og ungdom i løpet av oppveksten. Planen skal revideres i løpet av 2020.

4.3.4 Strategisk plan for helse og omsorg i Kåfjord mot 2023, vedtatt 2013

Overordnet mål: Innbyggerne i Kåfjord skal ha mulighet til egenmestring som gir trygghet og god livskvalitet.

Et av delmålene i planen er: Fysisk aktivitet fra barn til voksen.

4.3.5 Andre kommunale føringer

- I planstrategi for Kåfjord kommune 2017-2019 ble behovet for en revidering av kommunedelplan for idrett, kultur, friluftsliv og fysisk aktivitet belyst. Dette blant annet grunnet krav til vedtatt kommunal plan for anlegg for å kunne søke spillemidler.
- Reguleringsplaner
- Budsjett og økonomiplan 2020-2022

4.3.6 Kommunedelplan folkehelse og fysisk aktivitet 2010-2013

Hovedmålet i kommunedelplan for folkehelse og fysisk aktivitet 2010-2013 bygde på de føringer og mål som var aktuelle den gang planen ble utarbeidet. Videre følger hoved- og delmål fra forrige plan:

Kåfjord kommune skal, i samarbeid med befolkningen, systematisk og helhetlig tilrettelegge for tiltak innen folkehelse og fysisk aktivitet. Tiltakene skal kunne bidra til økt livskvalitet for hele befolkningen, hvor særskilt barn og unge skal prioriteres.

4.3.7 Oversikt over helsetilstand

På bakgrunn av Folkehelseloven § 5 skal Kåfjord kommune ha en nødvendig oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne. Oversikten skal identifisere folkehelseutfordringene i kommunen, vurdere konsekvenser og årsaksforhold. Kommunen skal særlig være oppmerksom på trekk ved utviklingen som kan skape eller opp-

rettholde sosiale eller helsemessige problemer eller sosiale helseforskjeller. Oversiktsdokumentet skal utarbeides hvert fjerde år. Det skal også være et løpende oversiktsarbeid mellom disse fireårsperiodene. Oversikten baseres seg på:

1. Opplysninger fra statlige helsemyndigheter og fylkeskommunen.
2. Kunnskap fra de kommunale tjenester.
3. Kunnskap om faktorer og utviklingstrekk i miljø og lokalsamfunn som kan ha innvirkning på befolkningens helse.

Hovedområdene som omtales i dokumentet er (Folkehelseloven § 3):

- Befolkningssammensetning
- Oppvekst- og levekårsforhold
- Fysisk, biologisk, kjemisk og sosialt miljø
- Skader og ulykker
- Helserelatert atferd
- Helsetilstand

Figur 2: Ordsky over de mest fremtredende ordene i de ulike føringene for Kåfjord kommunes kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

Delmål fra forrige plan:

1. Det skal arbeides for at Kåfjord fortsatt skal være en folkehelsekommune og del av folkehelsesamarbeidet i fylket
2. I utbygging av nye anlegg skal det foretas en grundig behovsvurdering i forkant hvor barn og unge først skal være prioritert
3. Minst ett friluftsområde i kommunen skal i denne perioden tilrettelegges slik at personer med nedsatt funksjonsevne skal ha enkel tilgang
4. Minst en gang- og sykkelsti / natursti hvor skoleungdom ferdes i kommunen, skal være realisert i perioden
5. Frisklivssentralen i Birtavarre skal være en ressurs for folkehelsearbeidet i kommunen, hvor alle de som har behov skal få muligheten til å delta og oppnå økt livskvalitet
6. Alle offisielle trimløyper skal merkes og være tilgjengelig for allmenn ferdsel
7. Lavterskel aktiviteter og kurs skal synliggjøres for hele befolkningen for eks. Gjennom nettsider og FYSAK/ aktivitetspost
8. Ved søknader til kommunen skal tiltak for barn og unge først prioriteres, deretter skal tiltak hvor tilgjengelighet for alle grupper i befolkningen vurderes
9. Fysisk aktivitet blant barn og unge skal økes. Minst 60 min per dag etter statens anbefalinger
10. Fysisk aktivitet blant voksne skal økes. Minst 30 min per dag etter statens anbefalinger
11. Skole og barnehage skal tilbys kurs og ha ernæring som et av sine målområder. Det skal videre arbeides mot en skolekantineordning i alle skolene
12. Det skal stimuleres til at alle gis mulighet til å kunne være fysisk aktiv i sin arbeidstid, minst 1 time per uke

Generelt skulle Kåfjord kommune hele tiden arbeide for:

- Å sikre områder for forskjellige anlegg, samt bygge flerbruksanlegg som kan dekke behovet for flere idretter, aktiviteter og brukergrupper
- At gang- og sykkelnettet sammen med turnettet skal gi god og trafikktrygg adkomst til de anlegg og friluftsområder som finnes i kommunen, enten ved utmark, sjø, vassdrag eller i boligområder og ved skoler og barnehager
- Tilrettelegge for allsidighet innen idrett- og friluftlivsmiljø i alle deler i kommunen. I utarbeidelse av kommune- og reguleringsplaner skal arenaer og anlegg for lek, idrett og friluftsliv innarbeides som en del av bomiljøet
- At særidretter med stor utbredelse i kommunen, og som det er naturlig grunnlag for, bør ha minst ett større kommuneanlegg for sin idrett
- At idrettens, friluftslivets og skoleverkets behov for arealer og anlegg må samordnes
- At personer med nedsatt funksjonsevne bør sikres tilgang til idretts- og friluftsområder for at de skal få gode muligheter og opplevelser innen idrett- og friluftsliv
- Å ivareta landskapsvern, miljømessige og estetiske forhold ved alle anlegg- og områdetyper ved bygging av anlegg og tilrettelegging av områder for idrett og friluftsliv
- Best mulig samordning av planarbeid på tvers av etatene, slik at det kommer målgruppene i planen til gode. Eksempelvis i forhold til trafikksikkerhet, næring osv

For mer informasjon om innhold og relevans i de ulike føringene som ligger til grunn for denne planen, se vedlegg.

Foto: Bård Bendik Grøtta Fanghol

Foto: Kjersti Hovland Rennestraum

5. KOMMUNALE OG ANDRE AKTØRER

Det offentlige er først og fremst en tilrettelegger for at lag og foreninger skal kunne gi et godt og variert tilbud til sine medlemmer. I folkehelselovens §4 står det at "kommunen skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen. Kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting".

Men Kåfjord kommune gjør ikke denne jobben alene. Mål, strategier og tiltak for fagområdene idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv er formet av og utarbeidet i samspillet mellom kommunen, frivillig sektor, andre regionale aktører og innbyggere for øvrig. Bruk og iverksetting av planen skjer gjennom flere aktører. Vår plan skal være for hele Kåfjordsamfunnet.

5.1 Kommunale aktører

Tabell 2 Kommunale aktører

Aktør	Ansvar i forhold til planens tema
Barnehager	Ansvarlig for å tilrettelegge for tidlig innsats: jamfør Strategisk oppvekstplan skal barnehagebarn blant annet bli kjent i naturen til alle årstider, med jordbruk og fiske. Barnehagene skal jf. Lov om barnehager gi barna muligheter for lek, livsutfoldelse, samt meningsfylte opplevelser og aktiviteter. Barnehagen skal også ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.
Driftsavdeling	Ansvar for kommunale bygg og anlegg. Blant annet Kåfjord helsetun med arealer for aktivitet, trening og mestring.
Flyktningkonsulent	Ansvarlig for oppfølging og inkludering av kommunens tilflyttede flyktninger. Koble de opp mot tilbud i kommunen.
Frivilligsentral	Pådriver, igangsetter og støttespiller for den lokale frivillige innsatsen. Arrangerer middagsservering for eldre, syke og enslige, koordinerer den årlige tv-aksjonen.
Fritidsklubbene	Ansvarlig for igangsetting av egenorganiserte og organiserte aktiviteter for barn og unge.
Fysioterapi- og ergoterapitjenesten	Drive forebygging, behandling, rehabilitering og habilitering. Gi råd og veiledning.
Helsestasjon	Ansvarlig for tidlig innsats: fremme god psykisk og fysisk helse blant barn og unge.
Helsetun	Samlokaliserer mange av kommunens helse- og omsorgstilbud. Inkluderer også forebyggende arbeid.
Helse- og omsorgsavdeling	Overordnet ansvar for de kommunale helse- og omsorgstilbudene. Delegere ansvar og arbeidsoppgaver til arbeids-, styrings- og tverrfaglig gruppe i folkehelseprosjektet: “Gode valg”.
Grunnskoler	Ansvarlig for å tilrettelegge for tidlig innsats: jamfør Strategisk oppvekstplan skal skolebarn blant annet bli kjent i naturen til alle årstider, med jordbruk og fiske. Medvirke til at elevene opplever aktivitet, mestring, glede og samhandling med andre gjennom faget kroppsøving.
Kulturkontoret	Bevilgning av midler til frivillige lag/ foreninger og utbetaling av ulike driftsmidler til idrettslag. Bidrar inn i arbeidet til Nord-Troms Friluftsråd og igangsetter aktiviteter.
Kåfjord kommune ved folkevalgte og administrasjon	Har et overordnet ansvar for å bidra til gode folkehelsetiltak og for å sørge for at folkehelseloven etterfølges.
Legetjeneste	Arbeide individrettet med blant annet motiverende arbeid i forhold til fysisk aktivitet. Bidrar inn i tverrfaglige samarbeid rettet mot barn og unge.
PU-tjenesten	Arbeide individrettet ved å tilrettelegge for en enklere hverdag.
Rus og psykiatri	Arbeide individrettet med blant annet helsehjelp gjennom samtaler, oppfølging i forhold til medisinering og hjemmebesøk. Arbeider også forebyggende og samarbeider med helsestasjon, skole og andre tjenester i egen og nabokommuner for en lettere hverdag for brukerne.
Utviklingsavdeling	Ansvarlig for behandling av byggesøknader og kommunal planlegging.

5.2 Andre aktører

Tabell 3 Andre aktører

Aktør	Ansvar
Friluftsrådenes landsforbund	Styrke det allmenne friluftsliv gjennom egne initiativ og ved å støtte arbeidet til tilsluttede friluftsråd.
Fylkesmannen	Samordningsinstans for statlige regionale etater. Høringspart. Understøtter kommunens arbeid med folkehelse.
Helse- og omsorgsdepartementet	Overordnet ansvar for at befolkningen får gode og likeverdige helse- og omsorgstjenester, uavhengig av bl.a. bosted og sosioøkonomisk status.
Lag og foreninger, frivilligheten	Tilrettelegger, organiserer og arrangerer aktiviteter som fremmer medlemmers helse og trivsel, samt stimulerer til bedret folkehelse, samhold og et levende lokalmiljø.
Kulturdepartementet	Overordnet ansvar for å forvalte overskuddet fra Norsk Tipping AS til idrettsformål.
Kåfjord idrettsråd	Formidle saker av felles interesse for idretten til kommunen, fordele lokale aktivitetsmidler og planlegge for anleggsutbygging og aktivitetsutvikling.
Nord-Troms friluftsråd	Fremme allsidig og miljøvennlig friluftsliv i Nord-Troms i samarbeid med deltakerkommunene, offentlige myndigheter og organisasjoner. Kompetanseorgan innen friluftsliv og naturopplevelser.
Norges idrettsforbund og olympiske, paralympiske komité	Øverste idrettspolitiske ansvar for all idrett i Norge. Samordner oppgaver på vegne av særforbundene og idrettskretsene, som kontakt med statlige organer, søknader og viderefordeling av spillemidler.
Særforbund	Organiserer og leder de ulike idrettsgrenene, har ansvar for konkurransevirksomheten og utviklingen av særidretten både nasjonalt og internasjonalt.
Troms og Finnmark fylkeskommune v/ avdeling forkultur og levekår og plan, folkehelse og kulturarv	Saksbehandler tilskuddssøknader. Informasjon til kommune, lag og foreninger. Råd og veiledning. Forvaltning av tilskudd og spillemidler.
Troms idrettskrets	Styrke idrettens rolle i Troms. Bedre idrettslagenes rammevilkår. Informasjons- og opplysningsvirksomhet, service- og støtteoppgaver overfor idrettsråd, særkretser og idrettslag.
Visit Lyngenfjord	Utvikle, markedsføre og selge reiselivsbaserte tjenester i regionen. Kompetansepartner for kommunen. Ivaretakelse av vertskaps- og informasjonsfunksjoner i kommunen. Tilrettelegger for friluftsliv i kommunen i form av informasjon på nett og i ulike brosjyrer, stirydding etc.
Forum for natur og friluftsliv Troms (FNF)	Styrke frivillige organisasjoners arbeid med å ivareta natur- og friluftsinteresser i Troms. Sikre medvirkning i areal- og plansaker og styrke organisasjonenes rammevilkår. Kompetanse- og nettverksbygging.

Foto: Bård Bendik Grøtta Fanghol

Foto: Kjersti Hovland Rennestraum

6. VIRKEMIDLER

Kåfjord kommune har ulike virkemidler for å følge opp målsettinger og strategier på områdene idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. Virkemidlene skal stimulere til, og styre utbygging av, områder og anlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv i den retning målene i kapittel 4 peker. I tillegg til de kommunale virkemidlene forvalter Troms og Finnmark fylkeskommune regionale og statlige tilskuddsmidler.

6.1 Sikring av arealer

Kåfjord kommune skal i sin planlegging legge til rette for bedre folkehelse og sikre tilgang til friluftsområder og –aktiviteter gjennom å ta hensyn til disse behovene i kommuneplanens arealdel. Adkomsten til denne type områder skal også sikres. Arealplanen er juridisk bindene for arealbruken i kommunen. En rekke lover kommer til anvendelse i denne sammenhengen, deriblant naturvernloven, skogbruksloven, motorferdselloven, folkehelseloven og friluftsloven. Disse omtaler bruk og vern av områder, stiller krav til, samt har relevans for, kommunal planlegging.

6.2 Kompetanse

Kåfjord kommune skal bistå lag, foreninger og privatpersoner med råd og veiledning tilknyttet

- Planlegging, koordinering, forhåndsgodkjenning og dimensjonering av anlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv
- Statlige, regionale og kommunale tilskuddsordninger inkludert søknadsprosess og rapportering
- Kommunens folkehelseprofil basert på oppdaterte data
- Oppdatert kunnskapsgrunnlag innenfor idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv
- Vurderinger om arealbruk, plassering og tilhørende hensyn som må vurderes i saker om anlegg til idretts-, aktivitets- og/ eller friluftslivsformål
- Hensyn som skal ivaretas for å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutvikling og samfunnsliv jf. Plan- og bygningslovens §3-1

Nord-Troms friluftsråd er Kåfjord kommunes spesialorgan for friluftsliv og bistår kommunen i veiledning vedrørende friluftsliv og –aktiviteter. Troms og Finnmark idrettskrets er idretts-regionens spesialvirksomhet og kan bistå Kåfjord idrettsråd, men også kommunen, i spørsmål om spillemidler og anleggsprosesser.

6.3 Økonomiske virkemidler

6.3.1 Kommunale tilskudd til lag og foreninger

Kåfjord kommune deler årlig ut kulturmidler til lag og foreninger, herunder idretts- og friluftslag. Idretts- og friluftslagene kan søke om både driftsmidler og kommunalt tilskudd til investeringer, vedlikehold, drift og leie av hus og anlegg. Tildeling skjer etter vedtatt fordelingsnøkkel (¼ grunnstønad, ½ aktivitetstilskudd og ¼ skjønn) og etter idrettsrådets behandling. Kåfjord kommune har revidert veilednings- og søknadsskjemaene for kulturmidler i 2019. Søknadsordningen er nå gjort digital. Idrettsrådet vedtok i møte 25.05.19 at de ønsker at kulturmidler til idretts- og friluftslag skal fordeles likt som foregående år. Da idrettsrådets innstilling veier tungt, vil midlene fordeles likt som tidligere også fra og med 2020. Midlene har tidligere ikke vært indeksregulert, men vil indeksreguleres årlig fra og med 2020.

6.3.2 Regionale tilskudd til lag og foreninger

Fysisk tilrettelegging for friluftsliv i nærmiljøet[30]: Formålet med tilskuddsordningen er å medvirke til lavterskel fysisk aktivitet og tilrettelegging for friluftsliv i nærmiljøet. Gjelder tilrettelegging i tilknytning til turløyper og raste- og bålplasser, fiskeplasser og utsiktspunkt. Det kan være skilting og merking av turruter, gapahuk, klopping, bord og benker, som ikke støttes av spillemiddelordningen. Frivillige organisasjoner og interkommunale friluftsråd kan søke.
Viltmidler: Troms og Finnmark fylkeskommune forvalter viltmidler på vegne av Landbruks- og matdepartementet.

6.3.3 Nasjonale tilskudd til lag og foreninger

Spillemidler til ordinære anlegg[7]: Der ikke annet er bestemt, ytes tilskudd til ordinære anlegg inkludert rehabilitering, på inntil 1/3 av godkjent kostnad. Tilskudd er begrenset av fastsatte, mak-

simale beløp for den enkelte anleggstype. I noen utvalgte geografiske områder, gis økt tilskudd (eksempelvis i Troms og Finnmark på 25 % av ordinært tilskudd). Der ikke annet er bestemt utgjør kr 150 000,- nedre grense for godkjent kostnad ved beregning av tilskudd. Kommuner, fylkeskommuner, idrettslag/organisasjonsledd i NIF og aksjeselskaper/ andre sammenslutninger som oppfyller bestemmelsenes kriterier, kan søke om spillemidler til bygging/rehabilitering av idrettsanlegg som er åpne for allmenn idrettslig aktivitet. Anlegg for barn og ungdom, samt anlegg med stort brukspotensial, vil bli prioritert. Det er et vilkår for å kunne søke om spillemidler at anlegget er del av en vedtatt kommunedelplan som omfatter idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

Spillemidler til nærmiljøanlegg[7]
Der ikke annet er bestemt, kan det ytes tilskudd til nærmiljøanlegg/ utendørs anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet i tilknytning til bo- og / eller oppholdsområder inkludert rehabilitering, på inntil 50 % av godkjent kostnad. Nærmiljøanlegg med kostnadsramme på over kr 600 000,- skal være del av en vedtatt kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet. Der ikke annet er bestemt, er maksimalt tilskudd per anleggsenhet kr 300 000,-. Nedre beløpsgrense for godkjent kostand er kr 50 000,-. Alle som kvalifiserer for tilskudd til én eller flere anleggstyper under ordinære anlegg kan søke, samt borettslag og velforeninger. Det kan søkes om tilskudd til rehabilitering av nærmiljøanlegg etter 10 års bruk. Søknadsprosedyren er den samme som for nye anlegg.

Tilskudd til friluftslivsaktivitet[31]
Tilskudd fra denne ordningen skal gå til tiltak som stimulerer til direkte friluftslivsaktivitet, som for eksempel organiserte turer, friluftslivsleir, praktiske kurs og annen opplæring i friluftslivsaktiviteter. Deler av tilskuddet kan nyttiggjøres til innkjøp av enkelt utstyr og materiell når dette er en forutsetning for å få gjennomført friluftslivsaktivitetene, for eksempel fiskestenger og telt. De søknadsberettigede er frivillige organisasjoner registret i enhetsregisteret og interkommunale friluftsråd.

Tilskudd til tiltak i statlig sikra områder[32]
Ordningen skal bidra til å fremme friluftslivsaktivitet i statlige sikrede friluftslivsområder. Aktuelle tiltak kan være informasjonstavler, opparbeidelse av adkomstvei, tiltak for å øke tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne osv. Midlene skal ikke nyttes til drift av friluftslivsområdet. For å kunne få tilskudd må tiltaket inngå i en gjeldende og godkjent forvaltningsplan for friluftsområdet. De søknadsberettigede er kommunen og interkommunalt friluftsråd. Det kan også søkes om midler til selve prosessen med å sikre friluftslivsområder i tilskuddsordningen tilskudd til sikring av friluftsområder[33]. Fylkeskommunen forvalter disse midlene på vegne av Miljødirektoratet.

Spillemidler til utstyr[34]
Spillemidler til utstyr er en ordning gjennom Norges idrettsforbund (NIF) som skal hjelpe idrettslag i forbindelse med innkjøp av utstyr. Utstyr til aktiviteter for barn og ungdom skal prioriteres. Lag og foreninger inkludert særforbund tilknyttet NIF kan søke om tilskudd. Klubben må være eier av utstyret. Minimum søknadsbeløp er 3 333 kroner (Utstyrskostnad 10 000 kroner). Maksimalt tilskudd til et utstyrselement er 300 000 kroner.

Idrettsskoler[35]
Oppstarts- og utviklingsstøtte gis til idrettsskoler som tilbyr idrettsaktiviteter for barn, fra og med det året de fyller 6 år til og med de fyller 12 år, og ungdom fra og med det året de fyller 13 år til og med det året de fyller 19 år. Idrettslag tilsluttet NIF kan søke om disse midlene. Det gis oppstartstøtte til én idrettsskole for barn og én for ungdom per idrettslag, enten det er et fleridrettslag eller et særidrettslag.

Stiftelsen Dam (Extrastiftelsen)[36]
Både idrettslag, idrettsråd, idrettskretser, særkretser/regioner og særforbund kan søke om midler via NIF til Stiftelsen Dam (Extrastiftelsen) til prosjekter rettet mot utsatte grupper. Det kan søkes om midler til prosjekter som har som mål om å legge til rette for og inkludere utsatte grupper inn i idrettslag: Mennesker med funksjonsnedsettelse, mennesker med innvandrerbakgrunn, mennesker med lav betalingsevne og mennesker med en fysisk eller psykisk sykdom.

6.3.4 Tilskudd til anleggsutbygging
Det kan tildeles kommunale tilskudd til anlegg som er en del av handlingsprogrammet for idretts-, friluftslivs- og kulturanlegg. Hvert enkelt anlegg må ta hensyn til utforming og funksjonalitet og oppfylle kravene i bestemmelsene om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet til størrelser, mål og utforming av anlegg. Hver søker må enkeltvis - per prosjekt - søke kommunen om støtte.

6.3.5 Gratis trening og leie av Kåfjordhallen[37]
Kåfjord kommune skal støtte opp om innbyggerne slik at de kan ha tilbud om aktiviteter og sammenkomster. Lag, foreninger og frivillige bidrar sterkt inn i kommunens helsefremmende arbeid og for Kåfjord kommune er det viktig å gi noe tilbake. Lag og foreninger i Kåfjord betaler ingen leie for møter, inntektsgivende arrangementer og/eller fysisk aktivitet/ trening i Kåfjordhallen.

6.3.6 Kommunale stillinger og tiltaksmidler
Kåfjord kommune har flere stillinger som i deler av sitt arbeid har ansvar for tiltak som skal bidra til å oppnå målene i denne planen: Kulturkonsulent, ungdomskontakt, planlegger, kommunalsjef for helse- og omsorg, kommunalsjef for oppvekst, leder hjemmebasert omsorg, kommunalsjef for drift og utvikling, flyktningkonsulent, leder PU-tjenesten og kommunedirektør for å nevne noen.

I tillegg innehar kommunens folkevalgte en viktig rolle, da de skal følge opp vedtatte planer med tilhørende tiltak. De folkevalgte kan også i stor grad styre hvor mye handlingsrom et satsingsområde får, eksempelvis i form av bevilgning av midler. Videre innehar de folkevalgte en rolle som forbilder og rollemodeller som bør gå i bresjen for viktige folkehelsetiltak for befolkningens beste.

Hva angår kommunale tiltaks- og driftsmidler, så er disse fordelt på to budsjettposter: idretts- og friluftslivsaktiviteter, samt fysisk aktivitet. Dette er til sammen rundt 370 000 kroner, men en stor andel av dette er bundet til faste utgifter. I tillegg til midler på driftsbudsjett, så avsetter kommunen midler til større investeringsprosjekter på kapitalbudsjettet, jf. Kåfjord kommunes økonomiplan og budsjett.

6.4 Informasjonsarbeid
Kåfjord kommune skal aktivt synliggjøre og markedsføre aktivitetstilbud, idrettsanlegg og natur- og friluftslivsområder. Informasjonsarbeidet skal gjøres i samarbeid med lag og foreninger, organisasjoner, privatpersoner og andre ansvarlige for tilbudene. Ulike tilbud skal synliggjøres gjennom kommunens kanaler, herunder kommunens hjemmeside, Facebook-sider, Instagram-profil og i brosjyrer/ planarbeid.

Nord-Troms friluftsråd er Kåfjord kommunes spesialorgan for friluftsliv og bistår inn i arbeidet med å markedsføre tilbud på dette området.

6.5 Tilrettelegging
Tidligere måtte et anlegg som skulle søke om spillemidler være idrettsfunksjonelt forhåndsgodkjent av departementet eller den det bemyndiger (kommunen hvor anlegget skulle ligge). Denne godkjenningen skulle foreligge før igangsetting av byggearbeidet. Nytt av 2019 er avvikling av idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning.

Dette innebærer ikke at hensynet til utforming og god funksjonalitet i idrettsanlegg reduseres eller bortfaller. Søker må redegjøre for, og sørge for, at det går klart frem i søknaden at anleggsplanene er i tråd med vilkår for tilskudd og godkjenning av søknader, og oppfyller bestemmelsenes krav til størrelser, mål og utforming. Det anbefales at lag/ foreninger som går med planer om å søke om spillemidler oppretter tidlig kontakt med kommunen inneværende søknadsår. Slik kan kommunen bistå i prosessen med å godkjenne målsatte tegninger, finansieringsplaner, driftsplaner, samt med å registrere anlegget i anleggsregisteret.

Foto: Kjersti Hovland Rennestraum

Foto: Kjersti Hovland Rennestraum

7. RESULTATVURDERING AV FORRIGE PLAN

Herunder gis det et bilde av hvordan anleggsutbygging og aktiviteten har vært i perioden fra 2010-2013. Det må her tillegges at mye av det som da stod i handlingsprogrammet nå er foreldede prosesser av ulike grunner. Under utarbeidelsen av denne planen har man så godt det lar seg gjøre prøvd å finne ut hvorfor de ulike anleggsplanene ikke har blitt utført/ har blitt utsatt. Man har også forsøkt å kontakte relevante personer for utfyllende informasjon om resultatet av de ulike tiltakene.

7.1 Resultatvurdering handlingsprogram for anlegg og tiltak for økt fysisk aktivitet og folkehelse 2010-2013

7.1.1 Prioritert liste

Tabell 4 Oversikt handlingsprogram 2010-2013 med status

Prioritert liste for nyanlegg 2010-2013						
Anlegg	**Utbygger**	**Kostnad i 1000 kr**	**Finansiering**			**Status**
			SM	**EA**	**KM**	
Natursti, Fossen	KAMM Grendeutvalget for Manndalen, Skardalen og Nordnes	600				Realisert
Hengebro, Øverfossen	Manndalen jeger- og fiskerforening	300				Ikke realisert
Løypebro	Manndalen ungdoms- og idrettslag	500				Ikke realisert, inkludert i gjeldende handlingsprogram
Kunstgressbane 7-er, Fossen	Kåfjord kommune					Fullført 2012
Kunstgressbane 11-er, Holmen	Kåfjord kommune					Fullført 2009-2010
Prioritert liste for utbygging av nærmiljøanlegg 2010-2013						
Anlegg	**Utbygger**	**Kostnad i 1000 kr**	**SM**	**EA**	**KM**	**Status**
Fiskeplass, Fossen	Manndalen jeger- og fiskerforening	300	126	87	87	Ikke realisert
Isbane/ Rulleskøytebane		300	126	87	87	Ikke realisert
Eventyrskog, Fossen	Manndalen skole, Nord-Troms Friluftsråd, Bojl, LHL Kåfjord og KAMM/ Grendeutvalget for Manndalen, Skardalen og Nordnes.	800	200	50	150	Realisert i form av naturklatrejungel i 2017 med bidrag fra Nord-Troms Friluftsråd og Bojl. Gapahuk og grillplass i tilknytning til naturklatrejungelen ferdig desember 2017.
Friidrettsanlegg i tilknytning til Olderdalen stadion	Olderdalen idrettslag	900	400	165	435	Pusset opp i 2018 med egne midler, mindre forbedringer, planer om etablering av friidrettsanlegg med i nytt handlingsprogram
Sykkelbane	Ytre Kåfjord idrettslag	400	168	116	116	Realisert
Ballbinge, Djupvik	Kåfjord kommune	386	193			Realisert 2010
Prioritert liste for rehabilitering av anlegg i Kåfjord 2010-2013						
Anlegg	**Utbygger**	**Kostnad i 1000 kr**	**SM**	**EA**	**KM**	**Status**
Svømmebasseng Senter for nordlige folk	Stiftelsen Manndalen basseng AS m.fl.	6800	2700	2050	2050	Ikke realisert
Prioritert liste for utbygging for friluftsliv i fjellet 2010-2013						
Anlegg	**Utbygger**	**Kostnad i 1000 kr**	**SM**	**EA**	**KM**	**Status**
Hengebru- Ankerlia	Kåfjord kommune	5000			5000 + eksterne midler	Ikke realisert
Prioritert liste for kulturbygg 2010-2013						
Anlegg	**Utbygger**	**Kostnad i 1000 kr**	**SM**	**EA**	**KM**	**Status**
Birtavarre samfunnshus						Ikke realisert.

7.1.2 Uprioritert liste

Tabell 5 Uprioritert liste 2010-2013	
Skileikbakke, Trollvik, IKIL	En del realisert forrige planperiode.
Utbygging Birtavarre samfunnshus, A/L Birtavarre samfunnshus	Se tabell over.
Promenade, Olderdalen. Olderdalen grendeutvalg	Ukjent, men enda aktuelt i forbindelse med stedsutviklingsprosjektet i Olderdalen.
Promenade, Spåkenes	Tiltak gjort på Spåkenes i forbindelse med "Fra Ishavet til Halti"-prosjektet.
Rehabilitering av HV-hus i Trollvik, IKIL	Realisert.
Natur- og aktivitetsløype, Manndalen/ Čeallu	Se tabell over. Realisert.
Skileikbakke m. m. ved Storhammer, YKIL	Ikke realisert.
Løpebane rundt eksisterende fotballbane, YKIL	Ikke realisert.
Aktivitets- og lekeplass med apparater på Løkvoll industriområde, Manndalen grendeutvalg	Ikke realisert. Nye planer i forbindelse med sentrumsutvikling.
Sykkel/ gangsti langs E6 i Manndalen, Manndalen grendeutvalg	En del gjort i forbindelse med tunell-arbeidet og ny vei.
Volleyballbane på Løkvoll, Manndalen grendeutvalg	Ikke realisert.
Naturlekeplass på Løkvoll, Manndalen grendeutvalg	Ukjent.
Fiskeplass ved sjøen for rullestolbrukere, Manndalen grendeutvalg	Ikke realisert.
Sykkelsti i "fjellet"	Ukjent.
Tursti mellom Birtavarre og Båen, kostnad 200 000,-, Birtavarre / Trollvik grendeutvalg	Ikke realisert.
Fiskeplass for handikappede ved moloen i Djupvik	Ikke realisert.
Tilrettelegging av sti/ brygge for handikappede ved Båen	Ikke realisert, enda aktuelt.
Tur/gang og sykkelsti Birtavarre- Trollvik. Birtavarre/ Trollvik grendeutvalg	Samme som over (tursti).
Rehabilitering av friidrettsdel av Olderdalen stadion, OIK	Se tabell over, noe realisert.
Oppdatering o-kart i Olderdalen, OIK/ Olderdalen skole	Ukjent.
Delanlegg for friidrett i Olderdalen, kostnad kr. 1 600 000,-	Ikke realisert. Enda aktuelt.

Foto: Bård Bendik Grøtta Fanghol

7.1.3 Tabell med oversikt over planlagte tiltak for økt fysisk aktivitet og folkehelse 2010-2013

Tabell 3 gir en oversikt over tiltak som var planlagt gjennomført i siste vedtatte handlingsprogram for tiltak for økt fysisk aktivitet og folkehelse, perioden 2010-2013. Noen tiltak ble videreført og videreutviklet, mens andre ble avviklet eller har utgått. Noen nye tiltak ble etablert, mens andre tiltak som ble foreslått ikke ble gjennomført grunnet ressursmangel/ kapasitet eller omprioriteringer.

Tabell 6 Handlingsprogram for økt fysisk aktivitet og folkehelse 2010-2013

Prioritet/ status	**Aktivitet- barn og unge**	**Ansvar**	**Finansiering**	**Gjennomført per mai 2020** **Ja/Nei**	**Status**
1	Fotball	Idrettslagene		Nei	Har vært et aktivitetstilbud i planens periode.
2	Andre ballspill som innebandy, håndball, basket, volleyball	Idrettslagene		Nei	Har vært et aktivitetstilbud i planens periode.
3	Ballbingeturnering, Birtavarre	Frivilligsentralen/ IKIL		Nei	Ukjent.
4	Langrenn	Idrettslagene		Nei	Har vært et aktivitetstilbud i planens periode.
5	Ekstreme aktiviteter som klatring, terrengsykling, bratt skikjøring/ snowboard	Lag og foreninger, andre		Nei	Har vært et aktivitetstilbud i planens periode.
6	Friidrett	Lag og foreninger, andre		Nei	Ukjent. OIK har i senere tid pusset opp sin friidrettsbane etter å ha ønsket å tilrettelegge for friidrett i lang tid.
7	Utholdenhetsidrett som orientering, løping	Lag og foreninger, andre		Nei	Har vært et aktivitetstilbud i planens periode.
8	Dans, eks. Streetdance, hip-hop, aerobic/ step, linedance, drama	Lag og foreninger, kulturskolen		Nei	Ukjent.
9	Friluftsliv eks. Fiske, jakt, turer	Lag og foreninger, andre		Nei	Har vært et aktivitetstilbud i planens periode.
10	Styrketrening	Lag og foreninger, andre		Nei	Har vært et aktivitetstilbud i planens periode. Ulike lag, foreninger og andre interessenter har til ulike tider dratt i gang ulike tilbud innenfor styrketrening.
Prioritet/ Status	**Aktivitet- lavterskel**	**Ansvar**	**Finansiering**	**Gjennomført per mai 2020** **Ja/Nei**	
Settes i gang i 2010	Årlig nettverksmøte lag og foreninger	Kultur/ Folkehelse	Folkehelse/ FYSAK	Ja	Ukjent.

Prioritert	Åpne basseng	Nordlige folks senter	Nordlige folks senter	Nei	Ikke realisert.
Prioritert	Trimløyper, merking og skjøtsel	Kåfjord kommune + lag, foreninger og næringsaktører	Tilskudd + inntekt fra salg av kart og evt. bompenger	Nei	Realisert og videreutviklet med Ut i NORD og Nord-Troms Friluftsråd
Prioritert	Trimkasser med premiering	Idrettslagene/ FYSAK	Lagenes budsjett/ tilskudd fra Troms og Finnmark fylkeskommune	Ja	Realisert og videreutviklet med Ut i NORD og Nord-Troms Friluftsråd
Ikke igangsatt, men bør prioriteres	Turstier for bevegelseshemmede	Grendeutvalg/ lag og foreninger i samarbeid med kommunen	Spillemidler, andre tilskudd/ kommunal andel/ lån	Nei	Er realisert enkelte steder i kommunen. Holder på med en slik tursti (Savvan, Olderdalen) i 2019.
	Utleie utstyr til fysisk aktivitet ved frivilligsentralen	Frivilligsentralen i samarbeid med FYSAK	FYSAK aktivitetsmidler	Ja	I dag kan man låne utstyr i regi av Nord-Troms Friluftsråd i Kåfjord kommune, eksempelvis truger fra servicekontoret på rådhuset.
	FYSAK-kort i skolen	Skoleledelse	FYSAK aktivitetsmidler	Ja	Resulterte i at man innførte mer gym i skolen. Gjelder den dag i dag.
	FYSAK-løyper	Folkehelsekoordinator i samarbeid med lag og foreninger/ kontaktpersoner	FYSAK aktivitetsmidler	Ja	Realisert, eksisterer i dag som løypenett utbedret/ vedlikeholdt av idrettslag, grendelag, grendeutvalg, foreninger og/ eller Nord-Troms Friluftsråd.
	Frisklivsresept- samarbeid med helsestasjon, NAV, fysioterapeut, lege, psykiatri	Helsesøster 1	Helsedirektoratet, Kåfjord kommune	Ja	Trim på grønn resept-tilbudet forsvant i 2010 grunnet manglende ressurser og mulighet for oppfølging.
	Ernæring, barnehage/ skole	Skole og barnehageledelse	Troms og Finnmark fylkeskommune, underavdeling budsjett	Ja	flere ansatte ved barnehage og skole i Kåfjord kommune deltok på kostholdkurset Fiskesprell i regi av fylkeskommunen fra 2010.
	Tilskuddsordning frukt og grønt på onsdagsrenn	Folkehelsekoordinator	FYSAK aktivitetsmidler	Ja	Ordningen ble avsluttet i 2010.
	Tildeling FYSAK-millionen/ hvert år for lavterskeltilbud til lag/ foreninger, andre	Folkehelsekoordinator/ kulturkonsulent	Troms og Finnmark fylkeskommune/ Helsedirektoratet	Ja	Tilskuddsordningen finnes ikke den dag i dag. Finnes andre fylkeskommunale tilskuddsordninger for fysisk aktivitet og friluftsliv.

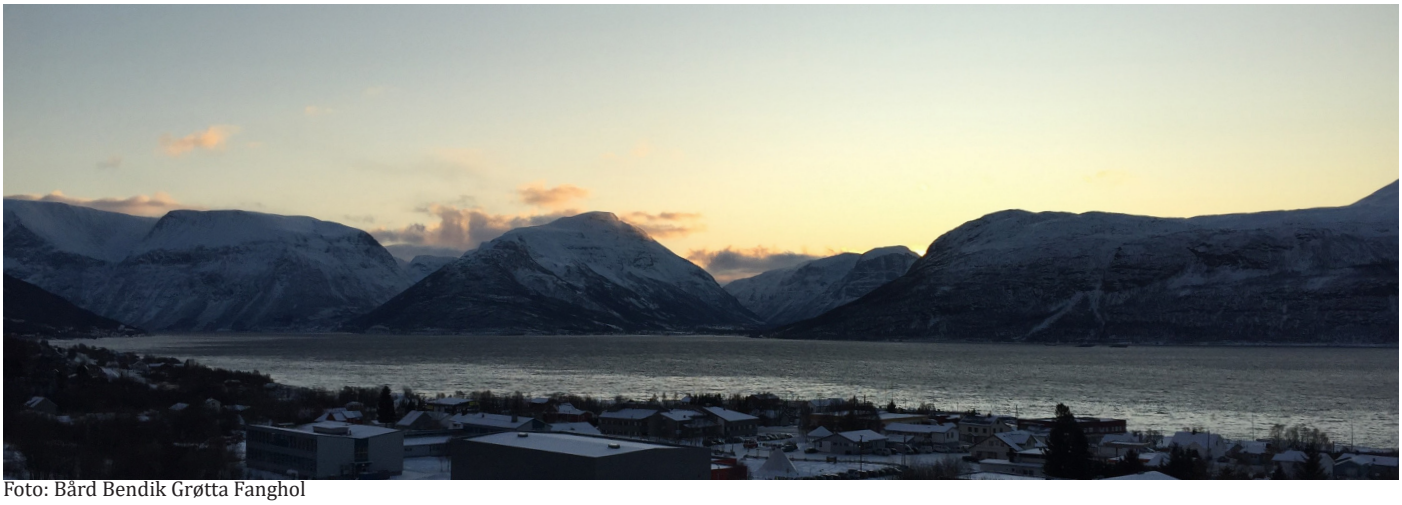

Foto: Bård Bendik Grøtta Fanghol

7.1.3 Resultatvurdering delmål 2010-2013

Tabell 7 Resultatvurdering delmål 2010-2013

Delmål	**Status**
Det skal arbeides for at Kåfjord fortsatt skal være en folkehelsekommune og del av folkehelsesamarbeidet i fylket.	Kåfjord kommune søkte om å bli en folkehelsekommune før planperioden. Kåfjord kommune ønsker fortsatt å være en foregangskommune på folkehelsearbeidet og er i denne planperioden i gang med et nytt folkehelseprosjekt: Program for folkehelsearbeid.
I utbygging av nye anlegg skal det foretas en grundig behovsvurdering i forkant hvor barn og unge først skal være prioritert.	Jamfør *Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen* skal Kåfjord kommune hele tiden arbeide for å sikre at barn og unges interesser- også i saker om utbygging av nye anlegg. Flere av idrettsanleggene som ble bygd i forrige planperiode er idrettsanlegg som i utgangspunktet var ønsket av barn og unge.
Minst ett friluftsområde i kommunen skal i denne perioden tilrettelegges slik at personer med nedsatt funksjonsevne skal ha enkel tilgang.	Eksempelvis ble Spåkenes kultur-, krigsminne- og friluftslivområde utbedret i løpet av forrige planperiode.
Minst en gang- og sykkelsti / natursti hvor skoleungdom ferdes i kommunen, skal være realisert i perioden.	Dette ble jobbet med i planperioden.
Frisklivssentralen i Birtavarre skal være en ressurs for folkehelsearbeidet i kommunen, hvor alle de som har behov skal få muligheten til å delta og oppnå økt livskvalitet.	Frisklivssentralen var en stor ressurs for folkehelsearbeidet i kommunen i planperioden. Frisklivssentralen er i dag avviklet.
Alle offisielle trimløyper skal merkes og være tilgjengelig for allmenn ferdsel.	I regi av lag og foreninger, samt Nord-Troms Friluftsråd har mange trimløyper blitt merket, skiltet, tilrettelagt og synliggjort både ute i naturen og i form av turbeskrivelser på nett. En del grønne løyper i Utinord-prosjektet er universelt utformet.
Lavterskel aktiviteter og kurs skal synliggjøres for hele befolkningen for eks. Gjennom nettsider og FYSAK/ aktivitetspost.	FYSAK-prosjektet er avviklet, men det har vært, og er fremdeles et mål at alle aktiviteter skal være godt synlig på hjemmesider, i sosiale medier, i brosjyre/ plakatform med mer.
Ved søknader til kommunen skal tiltak for barn og unge først prioriteres, deretter skal tiltak hvor tilgjengelighet for alle grupper i befolkningen vurderes.	Dette har vært praktisert, og praktiseres enda eksempelvis ved fordeling av kulturmidler, rusforebyggende midler og enkeltstående søknader. Spillemiddelordningen sørger også for at dette håndheves.
Fysisk aktivitet blant barn og unge skal økes. Minst 60 min per dag etter statens anbefalinger.	Kåfjord kommune har ikke spesifikke målinger og resultater for dette. Likevel kan man ved å se på nasjonale og regionale tall si noe om tendenser. I 2013 oppnådde 70% av landets jenter (9 år) anbefalt daglig aktivitetsnivå, mens 87% av landets gutter (9 år) gjorde det samme. For voksne var tallene 15% for menn i alderen 30-39 år og 17% for damer i samme alder. Ved å studere tallene fra folkehelseundersøkelsen i Troms og Finnmark fra 2019, kan man se at 12% av fylkets gutter og 15% av fylkets jenter oppfyller anbefalt daglig aktivitetsnivå i grunnskolealder, mens for voksne kvinner ligger tallet mellom 22,5-24,6% og for menn mellom 18,9-26,5% (lavere og høyere utdanning utgjør variasjonen). Tendensen sier noe om at det går kraftig ned hva angår prosentandel av barn som oppnår anbefalingene for fysisk aktivitet, mens det går noe opp for voksne.
Fysisk aktivitet blant voksne skal økes. Minst 30 min per dag etter statens anbefalinger.	
Det skal stimuleres til at alle gis mulighet til å kunne være fysisk aktiv i sin arbeidstid, minst 1 time per uke.	Kåfjord kommune hadde under planperioden dette som et tilbud. Dette er i dag avviklet.

Skole og barnehage skal tilbys kurs og ha ernæring som et av sine målområder. Det skal videre arbeides mot en skolekantineordning i alle skolene.	Dette ble arbeidet med i planperioden. Ordning med varmmat på alle skolene jobbes med i dag. flere ansatte ved barnehage og skole i Kåfjord kommune deltok på det nasjonale kostholdkurset Fiskesprell i regi av fylkeskommunen fra 2010. Målet var å øke fisk- og sjømatkonsumet blant barn og unge og ta dette tilbake til barnehager og klasserom.

Foto: Bård Bendik Grøtta Fanghol

7.2 Resultatvurdering 2018-2019

7.2.1 Forklaring til tabeller

Siden forrige gjeldende plan for idrettsanlegg gikk ut i 2013, har handlingsprogrammet blitt rullert hvert år frem til desember 2018. Derfor legges også siste vedtatte handlingsprogram ved her, ettersom det er dette man har tatt utgangspunkt i ved utarbeidelsen av nytt handlingsprogram. Som man kan se ved å sammenlikne handlingsprogrammet for 2010-2013 og handlingsprogrammet under fra 2018 har en del forblitt uforandret på listen i mange år. Når man nå har vedtatt ny anleggsplan med nye prioriteringer ønsker man å starte litt "på nytt" og sikre at alle anlegg- både på prioritert og uprioritert liste er aktuelle per 2020, realistiske og gjennomførbare. Styret i idrettsrådet har i møte 09.09.2019 vedtatt at mer utfyllende informasjon om anleggsplaner skal sendes kommunen i forkant av rullering av handlingsprogram fra og med 2020. Styret i idrettsrådet ønsket også at nytt handlingsprogram skulle være en ny start hvor gamle og foreldede anleggsplaner skulle tas ut.

7.2.2 Prioritert liste, handlingsprogram vedtatt desember 2018

Tabell 8 Oversikt handlingsprogram 2019-2022

Prioritert liste for nyanlegg 2019-2022

Anlegg	Utbygger	Kostnad i 1000 kr	Finansiering			Status
			SM	EA	KM	
Hengebru Øverfossen	Manndalen jeger- og fiskerforening					Ikke realisert
Ski/ gangbru, Fosse-neset	Manndalen ungdoms- og idrettslag	2000		1200	800	Ikke realisert
Kunstgressbane 40x60	OIK i samarbeid med Kåfjord kommune.	Ikke avklart.	1167	560	1073	Ikke realisert, ønsker anlegg for friidrett i tilknytning til dette.
Anlegg for friidrett	OIK i samarbeid med Kåfjord kommune.	4300 Ikke avklart.	1250	3050		Pusset opp i 2018 med egne midler, mindre forbedringer, planer om etablering av frii-drettsanlegg- med i nytt hand-lingsprogram
Fotballhall med løpebaner og klatre-vegg	IKIL	1600				Ikke realisert
Flerbrukshall	IKIL	1800				Ikke realisert, skrinlagt og utgår derfor.
Klubbhus-utvidelse	IKIL	9000				Ikke realisert. På vent inntil videre
Lysløype-utvidelse	IKIL					Ikke realisert. På vent inntil videre.
Lysløype med skibru	OIK					Ikke realisert.
Basseng Olderdalen idrettshall	Kåfjord kommune	3400	1140	2260		Vedtatt i kommunestyremøte september 2019.

Prioritert liste for utbygging av nærmiljøanlegg 2019-2022

Anlegg	Utbygger	Kostnad i 1000 kr	SM	EA	KM	Status
Helårs ski-/turløy-pe.	OIK, Olderdalen gren-deutvalg og OJFF.	644.666				Ikke realisert. Skrinlagt inntil videre.
Tautrekk 200 meter	MUIL	Egen-finan-siert				Ikke realisert.
Ev. Enkel utvidelse av lysløype, sti- IKIL		500				Ses i sammenheng med lys-løype.

Prioritert liste for rehabilitering av anlegg i Kåfjord 2019-2022

Anlegg	Utbygger	Kostnad i 1000 kr	SM	EA	KM	Status
Garderobeanlegg Senter for nordlige folk						Ikke realisert.

Prioritert liste for utbygging for friluftsliv i fjellet 2019-2022

Anlegg	Utbygger	Kostnad i 1000 kr	SM	EA	KM	Status
Dagsturhytte Kåfjord	Nord-Troms Friluftsråd og Kåfjord kommune	400	188	172	40	Ikke realisert, med videre i nytt handlingsprogram.

Prioritert liste for kulturbygg 2019-2022

Anlegg	Utbygger	Kostnad i 1000 kr	SM	EA	KM	Status
Ingen anlegg.						

7.2.3 Uprioritert liste, handlingsprogram vedtatt desember 2018

Tabell 9 Uprioritert liste

Alpinbakke, MUIL, flyttet ned fra prioritert	Skrinlegges. Utgår fra listen i nytt handlingsprogram.
Skileikbakke, Trollvik, IKIL.	En del realisert. Utgår fra listen i nytt handlingsprogram.
Utbygging/ restaurering Birtavarre samfunnshus, A/L Birtavarre samfunnshus.	Stod både på prioritert og uprioritert liste i forrige plan. Utgår fra listen i nytt handlingsprogram.
Promenade, Olderdalen, Grendeutvalget.	Ses nå opp mot sentrumsutviklingsprosjekt i Olderdalen og tas ut av listen.
Natur- og aktivitetsløype, Manndalen/ Celo.	Se tidligere tabeller. Realisert. Tas ut av listen.
Skileikbakke med mer nedenfor Djupvik grendehus, YKIL	Ikke realisert.
Løpebane rundt eksisterende fotballbane, Djupvik, YKIL	Ikke realisert.
Bilcrossbane/ Skytebane NMK, Kåfjord	Ikke realisert.
Utvidelse lysløype Manndalen, MUIL	Ikke realisert.
Rulleskøytebane, MUIL, flyttet ned fra prioritert plass	Ikke realisert.
Tennisbane Manndalen, MUIL, flyttet ned fra prioritert plass	Ikke realisert.
Sykkelbane Manndalen, MUIL, flyttet ned fra prioritert plass	Ikke realisert.
Motorcrossbane Manndalen, MMCK	Ikke realisert. Enda aktuelt.
Fiskeplass, Fossen, Manndalen jeger- og fiskerforening, flyttet ned fra prioritert plass	Ikke realisert
Skaidihytta, MUIL	Ukjent.
Elveholmen, elveforebygging for å unngå utgraving av leirmasse, OJFF	Realisert i forbindelse med stedsutvikling i Olderdalen-prosjektet.
9-hulls Frisbeegolfbane, OJFF	Realisert i forbindelse med stedsutvikling i Olderdalen-prosjektet.
Sti til Savvan, OJFF	Realisert i forbindelse med stedsutvikling i Olderdalen-prosjektet.
Felles startskilt ved idrettshallen, OJFF	Ukjent.
Gapahuk med grillplass på Lillefjellet, OJFF	Ikke realisert.

Foto: Bård Bendik Grøtta Fanghol

Foto: Kjersti Hovland Rennestraum

8. DAGENS SITUASJON

Følgende kapittel er en analyse av dagens situasjon i Kåfjord kommune hva angår anleggsdekning, barn og unges ønsker og behov for idrettsanlegg og aktiviteter, aktivitetsdekning og friluftslivsområder.

8.1 Anleggsoversikt

Tabellen viser en oversikt over anlegg og områder for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv i Kåfjord kommune. Oversikten er hentet fra anleggsregisteret.no, som er Kulturdepartementets register for idretts-, frilufts- og kulturanlegg, samt spillemiddelsøknader. Registreringene gjøres av hver enkelt kommune, baseres på spillemiddelsøknader og skal oppdateres årlig.

Tabell 10 Anleggsoversikt

Aleggsnr.	Anleggsnavn	Merknad	Eier	Anleggskategori	Anleggstype	Anleggsklasse
74936	Riddu Lavdi	Under utbygging.	RIDDU RIDDU FESTIVÁLA AS	Kulturarena	Utendørs kulturarena	Ordinært anlegg
71794	Holmen kunstgressbane	Eksisterende.	KÅFJORD KOMMUNE GAIVUONA SUOHKAN	Fotballanlegg	Fotballbane kunstgress	Ordinært anlegg
71759	Fossen kunstgress	Eksisterende.	KÅFJORD KOMMUNE GAIVUONA SUOHKAN	Fotballanlegg	Fotballbane kunstgress	Ordinært anlegg
71727	Djupvik skoles løkkebinge	Eksisterende.	KÅFJORD KOMMUNE GAIVUONA SUOHKAN	Mindre utendørsanlegg	Ballbinge	Nærmiljøanlegg
71710	Olderdalen skolegård løkkebinge	Eksisterende.	KÅFJORD KOMMUNE GAIVUONA SUOHKAN	Mindre utendørsanlegg	Ballbinge	Nærmiljøanlegg
69476	Bakkemo skiløype, nærmiljøanlegg	Eksisterer ikke.	INDRE KÅFJORD IDRETTSLAG	Ski- og alpinanlegg	Skileikanlegg	Nærmiljøanlegg
69475	Manndalen skole, nærmiljøanlegg	Eksisterende.	KÅFJORD KOMMUNE DRIFT	Mindre utendørsanlegg	Flerbruksområde (ute)	Nærmiljøanlegg
65951	Fossen tursti	Eksisterende.	KAMM GRENDEUTVALGET FOR MANNDALEN, SKARDALEN OG NORDNES	Friluftslivsanlegg	Tursti	Nærmiljøanlegg
62604	Fossen skileikanlegg	Eksisterende.	MANDALEN UNGDOMS OG IDRETTSLAG	Ski- og alpinanlegg	Skileikanlegg	Nærmiljøanlegg
60588	Utbedring og oppgradering av turløype i Olderdalen	Eksisterende.	OLDERDALEN IDRETTSKLUBB	Friluftslivsanlegg	Tursti	Nærmiljøanlegg
57468	Løkvoll nærmiljøanlegg	Eksisterer ikke.	KÅFJORD KOMMUNE GAIVUONA SUOHKAN	Mindre utendørsanlegg	Flerbruksområde (ute)	Nærmiljøanlegg
56678	Birtavarre løkkebinge	Eksisterende.	INDRE KÅFJORD IDRETTSLAG	Mindre utendørsanlegg	Ballbinge	Nærmiljøanlegg
56677	Manndalen skole fotball-binge	Eksisterende.	KÅFJORD KOMMUNE DRIFT	Mindre utendørsanlegg	Ballbinge	Nærmiljøanlegg
51514	MUIL hallen	Eksisterer ikke.	MANDALEN UNGDOMS OG IDRETTSLAG	Fotballanlegg	Fotballhall	Ordinært anlegg
47640	Holmen stadion	Eksisterende.	INDRE KÅFJORD IDRETTSLAG	Idrettshus og servicebygg	Klubbhus	Ordinært anlegg
47639	Holmen, grusbane	Eksisterende.	INDRE KÅFJORD IDRETTSLAG	Fotballanlegg	Fotballbane grus	Ordinært anlegg
45528	Tursti Nordmannvikdalen	Eksisterende.	YTRE KÅFJORD IDRETTSLAG	Friluftslivsanlegg	Tursti	Nærmiljøanlegg
42787	Hoppbakke, Olderdalen	Ikke i drift, kan slettes.	OLDERDALEN IDRETTSKLUBB	Ski- og alpinanlegg	Hoppbakke	Ordinært anlegg
40052	Birtavarre Helsesenter, basseng	Eksisterende.	BIRTAVARRE RØDE KORS	Svømme- og stupeanlegg	Opplærings-basseng (inne)	Ordinært anlegg
37033	Olderdalen o-kart	Eksisterende.	OLDERDALEN IDRETTSKLUBB	Kart	Orienteringskart	Ordinært anlegg
37027	O-kart, Djupvik	Eksisterende.	YTRE KÅFJORD IDRETTSLAG	Kart	Orienteringskart	Ordinært anlegg
37025	Birtavarre o-kart	Eksisterende.	INDRE KÅFJORD IDRETTSLAG	Kart	Orienteringskart	Ordinært anlegg
34238	Skattvoll skole, gymsal	Eksisterende.	KÅFJORD KOMMUNE GAIVUONA SUOHKAN	Idrettshaller og aktivitetssaler	Flerakt-ivitetssal	Ordinært anlegg

31993	Fossen skileik	Samme som 62604, kan slettes.	MANDALEN UNGDOMS OG IDRETTSLAG	Ski- og alpinanlegg	Skileikanlegg	Nærmiljøanlegg
30548	Fossen lysløype, Manndalen	Eksisterende.	MANDALEN UNGDOMS OG IDRETTSLAG	Friluftslivsanlegg	Tur-/skiløype	Ordinært anlegg
30465	Fossen grusbane, Manndalen	Eksisterende.	MANDALEN UNGDOMS OG IDRETTSLAG	Fotballanlegg	Fotballbane grus	Ordinært anlegg
26873	Håndballbane, Trollvik skole	Ikke i drift.	KÅFJORD KOMMUNE GAIVUONA SUOHKAN	Mindre utendørsanlegg	Liten balløkke/-bane	Nærmiljøanlegg
26872	Olderdalen håndballbane	Ikke i drift.	KÅFJORD KOMMUNE GAIVUONA SUOHKAN	Mindre utendørsanlegg	Liten balløkke/-bane	Nærmiljøanlegg
25406	Trollvik skole, gymsal	Ikke i drift.	KÅFJORD KOMMUNE GAIVUONA SUOHKAN	Idrettshaller og aktivitetssaler	Flerak-tivitetssal	Ordinært anlegg
25405	Trollvik skole, balløkke	Ikke i drift.	KÅFJORD KOMMUNE GAIVUONA SUOHKAN	Fotballanlegg	Fotballbane grus	Ordinært anlegg
24805	Svømmehall, Nordlige folk senter	Ikke i drift.	DAVVI ÁLBMOGIID GUOVDDÁS OS / SENTER FOR NORDLIGE FOLK AS	Svømme- og stupeanlegg	Opplærings-basseng (inne)	Ordinært anlegg
24804	Olderdalen svømmebasseng	Planlagt i drift i 2020.	KÅFJORD KOMMUNE GAIVUONA SUOHKAN	Svømme- og stupeanlegg	Opplærings-basseng (inne)	Ordinært anlegg
20115	Olderdalsvatnet, hytte	Eksisterende.	OLDERDALEN JEGER- OG FISKERFORENING	Friluftslivsanlegg	Overnattings-hytte	Ordinært anlegg
20114	Hytte, Nordmannvikdalen	Eksisterende.	YTRE KÅFJORD IDRETTSLAG	Friluftslivsanlegg	Overnattings-hytte	Ordinært anlegg
14929	Olderdalen idrettshall	Eksisterende.	KÅFJORD KOMMUNE GAIVUONA SUOHKAN	Idrettshaller og aktivitetssaler	Fleridretts-hall	Ordinært anlegg
14928	Olderdalen grusbane	Eksisterende.	KÅFJORD KOMMUNE GAIVUONA SUOHKAN	Fotballanlegg	Fotballbane grus	Ordinært anlegg
14927	Olderdalen idretts-park	Eksisterende.	KÅFJORD KOMMUNE GAIVUONA SUOHKAN	Fotballanlegg	Fotballbane gress	Ordinært anlegg
12825	Manndalen skole	Eksisterende.	KÅFJORD KOMMUNE GAIVUONA SUOHKAN	Idrettshaller og aktivitetssaler	Flerak-tivitetssal	Ordinært anlegg
12824	Senter for Nordlige folk	Eksisterende.	DAVVI ÁLBMOGIID GUOVDDÁS OS / SENTER FOR NORDLIGE FOLK AS	Kulturarena	Konsertsal	Ordinært anlegg
12256	Trollvik lysløype, trim	Eksisterende.	Bygdelaget	Friluftslivsanlegg	Tur-/skiløype	Ordinært anlegg
12169	Lysløype, Olderdalen	Eksisterende.	OLDERDALEN IDRETTSKLUBB	Friluftslivsanlegg	Tur-/skiløype	Ordinært anlegg
12165	Djupvik lysløype	Eksisterende, men ikke med lys.	YTRE KÅFJORD IDRETTSLAG	Friluftslivsanlegg	Tur-/skiløype	Ordinært anlegg
9290	Friidrettsanlegg, Olderdalen	Eksisterende.	KÅFJORD KOMMUNE GAIVUONA SUOHKAN	Friidrettsanlegg	Friidrettsstadion grus	Ordinært anlegg
8417	Djupvik grusbane	Eksisterende.	YTRE KÅFJORD IDRETTSLAG	Fotballanlegg	Fotballbane grus	Ordinært anlegg
8307	Djupvik, samfunnshus	Eksisterende.	YTRE KÅFJORD IDRETTSLAG	Idrettshaller og aktivitetssaler	Flerak-tivitetssal	Ordinært anlegg
8306	Djupvik skole	Eksisterende.	DJUPVIK NORDMANNVIK BYGDEHUS	Idrettshaller og aktivitetssaler	Flerak-tivitetssal	Ordinært anlegg
3848	Holmen BMX-bane	Eksisterende.	INDRE KÅFJORD IDRETTSLAG	Sykkelanlegg	BMX-anlegg	Nærmiljøanlegg
2805	Røde Kors hytta, Guolasjàvri	Eksisterende.	Røde Kors Hjelpekorps	Friluftslivsanlegg	Overnat-tings-hytte	Ordinært anlegg
2750	Balløkke, Djupvik skole	Eksisterende.	KÅFJORD KOMMUNE GAIVUONA SUOHKAN	Mindre utendørsanlegg	Liten balløkke/-bane	Nærmiljøanlegg
2733	Balløkke Skattvoll skole	Ikke i drift.	KÅFJORDDALEN GRENDEHUS	Mindre utendørsanlegg	Liten balløkke/-bane	Nærmiljøanlegg
330	Manndalen skole nærmiljøanlegg - utvidelse	Eksisterende.	KÅFJORD KOMMUNE DRIFT	Mindre utendørsanlegg	Flerbruksområde (ute)	Nærmiljøanlegg

Per i dag er det registrert 51 anlegg, men registeret er ikke oppdatert i 2019. Fordi departementet ikke var ferdig med sin fagveileder på området, var ikke oppdatering av anleggsregisteret et krav i 2019. Det er også nødvendig å gå igjennom anleggene som er registrert i Kåfjord kommune for å slette anlegg som er registrert to ganger og/ eller ikke lenger finnes.

I Norsk idrettsindeks sine resultater for Troms i 2017[38], så ligger Kåfjord kommune midt på treet hva angår anleggspoeng per 1000 innbygger med 0,26 poeng. På grafen for anleggspoeng per aktive innbygger, så scorer Kåfjord bedre med 1,26 poeng. Anleggspoeng utregnes etter en verdsetting av anleggstyper: En kunstgressbane har eksempelvis større kapasitet og dermed høyere idrettslig kvalitet enn en mindre kunstgressbane. Kriteriene som ligger til grunn for vekting baseres på Kriterier for fordeling av spillemidler til idrettsanlegg, men er en utvidet variant av denne. Eksempelvis gir en flerbrukshall 160 anleggspoeng og et langrennsanlegg ti anleggspoeng.

8.2 Barn og unges ønsker og behov: resultater spørreundersøkelsen på 5.-10. trinn

Totalt 78 svar fordelt på kommunens tre skoler danner grunnlaget for resultatvurderingen av spørreundersøkelsen. Undersøkelsen ble avholdt vinteren 2019.

Barna og ungdommene ble spurt om følgende: 1) Hva er den gøyeste aktiviteten du vet om? 2) Driver du med noen sport/ idrett? Hvis ikke: Skulle du ønske du drev med sport/ idrett? 3) Hva tror du må til for at du skal være fysisk aktiv?

I tillegg fikk de krysse av for hvor godt ulike påstander om aktivitetstilbud og barrierer for aktivitet, passet for dem. Det var også et avkrysningsspørsmål som gikk på hvilke aktiviteter de likte best.

Figur 3: Resultat av spørreundersøkelse for 5.-10. trinn i Kåfjord kommune.

På spørsmålet om "den gøyeste aktiviteten du vet om" kom det inn mange ulike svar. Svarene varierte fra å være på havet, jobbe på verksted og bruke rocke-ring, til fotball, være ute og svømming. Svarene som ble hyppigst rapportert ses i diagrammet over. Håndball (1), Stikkball (2), Fisking (1) og Motorcross (1) synes ikke med skrift i kakediagrammet.

På spørsmålet om man drev med en form for sport/ idrett, svarte 44 ja mot 27 nei. Noen svarte at de gikk tur eller var med venner.

Det ble videre spurt om hva man trodde skal til for at "du" skal være fysisk aktiv. Svarene varierte fra at man må få med flere ungdommer, at det er gøye aktiviteter/ noe man liker, til motivasjon og være med venner.

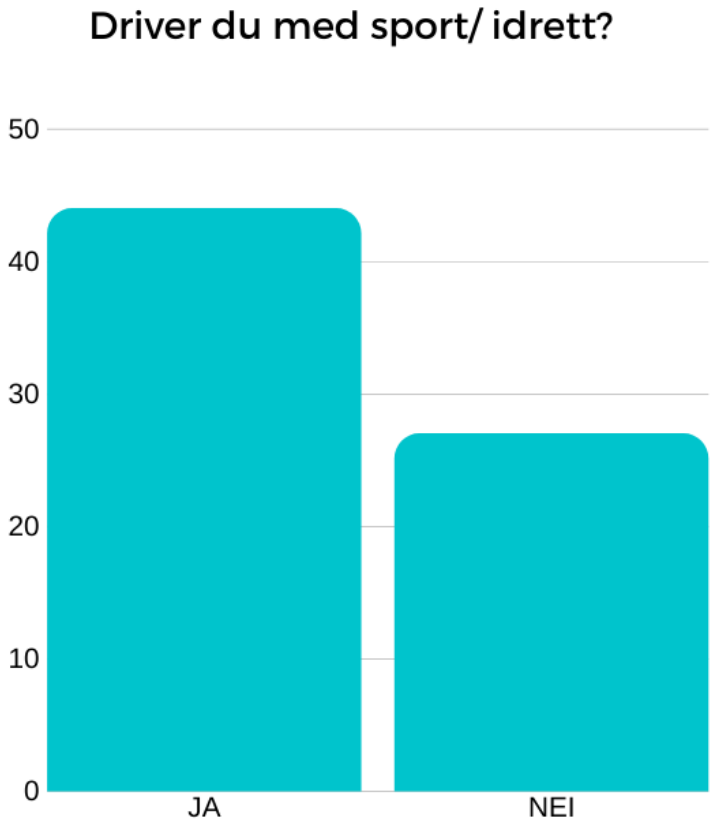

Figur 4: Resultat av spørreundersøkelse for 5.-10. trinn i Kåfjord kommune.

Deretter fulgte noen spørsmål om barrierer for å drive fysisk aktivitet. Av dem kom det frem at det viktigste for 5.-10.-klassingene for å drive fysisk aktivitet, er at det kommer flere/ andre aktiviteter i kommunen, at aktivitetene er nærme/ nærmere der de bor, at de kjenner noen som driver med den samme aktiviteten som dem selv, samt at de har noen som kan kjøre seg til aktiviteten. Mange svarte også at det er viktig at de kjenner den/ de voksne som leder aktiviteten.

På spørsmålet om hvilke aktiviteter de helst vil drive med, svarte noen i ordform at det var: Verkstedsjobbing, fotball, styrketrening, løping, aktiviteter hvor vi griller, går tur og har det gøy.

Videre kunne man krysse av for det man helst ville drive med. Resultatet ble som følger: Friluftsliv (gå tur, jakt, fiske, padling) (56), fotball (48), styrketrening (43), ballspill (43), sykling (42) og vannsport (seiling, kajakk, stand up padling) (41). Også friidrett og topptur i fjellet fikk mange kryss.

Til slutt åpnet man for mer åpne innspill og kommentarer til spørreskjemaet. Under følger et utvalg av innspillene som kom inn her:

Figur 5: Ordsky av innspill og kommentarer til spørreundersøkelsen.

8.3 Aktivitetsoversikt

Registreringer i forbindelse med planarbeidet og de årlige kulturmiddelskjemaene viser følgende aktivitet og medlemstall i organisasjoner som driver med organisering og tilrettelegging for idrett, fysisk aktivitet og/ eller friluftsliv i større eller mindre grad:

Tabell 11 Aktivitetsoversikt

Lag og organisasjoner	Aktivitet	0-19 år	Over 19 år	Totalt
LHL Kåfjord	Vanntrim, trim fysisk aktivitet og turer	0	115	115
NAAF Nord-Troms storlag	Turer i terreng og svømmetrening for barn og ungdom	18	48	66
Manndalen ungdoms- og idrettslag	Taekwondo, ski og fotball	122	22	144
Indre Kåfjord idrettslag	Fotball, ski, barneidrett, turmarsj og annen lavterskel aktivitet	81	80	161
Manndalen motorcross-klubb	Motorcross	26	47	73
Olderdalen idrettsklubb	Fotball, innebandy, friidrett, langrenn og styrketrening	55	98	153
Olderdalen jeger- og fiskerforening	Tilrettelegge for friluftsliv m.m.	17	107	124
Ytre Kåfjord idrettslag	Barnetrim, herretrim, Lyngenfjord skyrun, aktivitetsdager m.m.	54	143	197

Oversikten er ikke utfyllende da enkelte lag ikke har meldt inn medlemstall.

Det er registrert 38 foreninger i Frivillighetsregisteret med Kåfjord kommune oppgitt som lokalisering. Av disse er seks registrert med idrett som formål, mens andre foreninger som også arbeider med idrettsrettede, aktivitets- eller friluftslivrettede tiltak er registrert under barne- og ungdomsorganisasjoner eller rekreasjon og sosiale foreninger. Totalt 19 av 38 registrerte foreninger arbeider rettet mot nevnte formål relevant for denne planen. Herunder kommer blant annet de lokale idrettslagene, båtforeningene og jeger- og fiskerforeningene. I tillegg kommer Nord-Troms friluftsråd, DNT og andre overbyggingsorganisasjoner.

Foto: Kjersti Hovland Rennestraum

Videre er det flere av de lokale foreningene som arbeider med å tilrettelegge for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv, uten at dette er hovedformålet til organisasjonen. De lokale grendeutvalgene/ grendelagene er eksempler på dette. Kåfjord kommune huser i tillegg mange ildsjeler, som hyppig tar initiativer som faller utenom organisert og registrert aktivitet. Det er vanskelig å kartlegge omfanget av slik aktivitet, men for eksempel så vitner bøkene lagt ut på de ulike Ut i NORD-postene om stor aktivitet.

I rapporten Norsk idrettsindeks 2017 for Troms fylke[38], ser man at Kåfjord med sine 20,6 % ligger blant den nedre halvdelen hva angår aktivitetsandel alle aldre i kommunene i Troms for 2016. For alderen 6-12 år og 13-19 år ser det derimot noe bedre ut, men henholdsvis 142,4 % og 48,1 %.

Andel aktive er basert på idrettsregistreringen som alle klubber tilknyttet Norske idrettsforbund gjennomfører årlig. Ettersom rapporteringen ikke er registrert på individnivå, så kan man ikke med sikkerhet vite hvor mange som er aktive i flere idretter og dermed bidrar til dobbeltrapportering. Ved å dele antall aktive på antall innbyggere i kommunene får man det rapporten kaller aktivitetsandel.

Ser man på utviklingen i aktivitetsandelen innen alle idretter, for alle aldre, mellom 2006-2016, har Troms en større nedgang i andel aktive enn resten av landet som helhet. Det samme gjenspeiler seg når man ser på utviklingen blant barn 6-12 år og ungdommer 13-19 år[38]. Dette er ugunstige resultater med tanke på å aktivisere befolkningen. Det har også vært et grunnlag for utviklingen av denne kommunedelplanens målsetninger.

Hva angår hvilke idretter befolkningen i kommunene i Troms driver med i større grad enn resten av landet, så scorer Troms høyt på fotball, kampsport, hest, orientering og friluft, ski, svømming, luftsport og sykkel. Hvis man studerer aktivitetsandelen per enkelt idrett i Kåfjord kommune, så er resultatet følgende: fotball (6,5 %), ski (6,6%), kampsport (2,6 %), annen ballsport (1,3 %), friidrett (0,9 %), sykkel (0,1 %), motorsport (2,0 %)[38].

8.4 Friluftslivsområder

Kåfjord kommune har ingen statlig sikrede områder eller områder som er vernet. Likevel er Kåfjord kommune medeier av Årøya i Lyngen kommune- både et vernet område etter naturmangfoldloven, samt et statlig sikret område. Samarbeidsavtalen mellom eierkommunene Lyngen, Kåfjord og Storfjord sier at Årøyholmen skal brukes til allment friluftsliv.

Videre grenser Kåfjord kommune til mange vernede områder i nabokommunene, som eksempelvis Spåkenesøra (Nordreisa), Jàvreoaivvit naturreservat (Nordreisa), Ráisduottarháldi landskapsvernområde (Nordreisa), Reisa nasjonalpark (Nordreisa) og Karnes naturreservat (Lyngen).

I 2010-2011 ble viktige friluftsområder kartlagt og verdsatt i kommunene i Troms fylke. I Kåfjord ble arbeidet ferdigstilt i 2011. Hensikten var å lage en digital oversikt over viktige friluftsområder i fylket, å bedre friluftslivsforvaltningen, å sikre allmennhetens friluftsinteresser, samt å sikre at kunnskapene om friluftsområdene brukes i arealforvaltningen, eksempelvis i dispensasjonssaker. Områdene som ble plukket ut i Kåfjord kommune har til felles å være mye brukt og har mange brukere både blant lokalbefolkningen og tilreisende. Det dreier seg om større, sammenhengende tur- og naturområder, men også mindre områder med spesielle kvaliteter og/ eller potensial over dagens bruk.

Områdene er avgrenset i kart, kategorisert etter bruksomfang og verdsatt. Områdene er verdsatt fra D til A, hvor D er det laveste og A er det høyeste verdien. Desto mørkere farge på kartet, desto viktigere område. I vedleggene i kapittel tolv kan man lese mer om hvert enkelt område ift. kvaliteter og bruk.

Fremtidig rullering av kartlegging av viktige friluftsområder vil også inneholde nærmiljøområder.

I Norsk idrettsindeks for Troms 2017[38], rapporteres det at Kåfjord kommune har en samlet lengde av turveier, turstier og skiløyper på 183 km. Av bildet under kan man se en oversikt over hvor i kommunen de ulike turstiene/ løypene som per oktober 2019 er tilrettelagt i ulik grad med merking, skilt og/ eller postkasse, starter. Bildet viser at turløypene er godt spredt geografisk. Dette er turstier/ løyper som er tilrettelagt av lag, foreninger, frivillige, Nord-Troms Friluftsråd, grendeutvalg med mer.

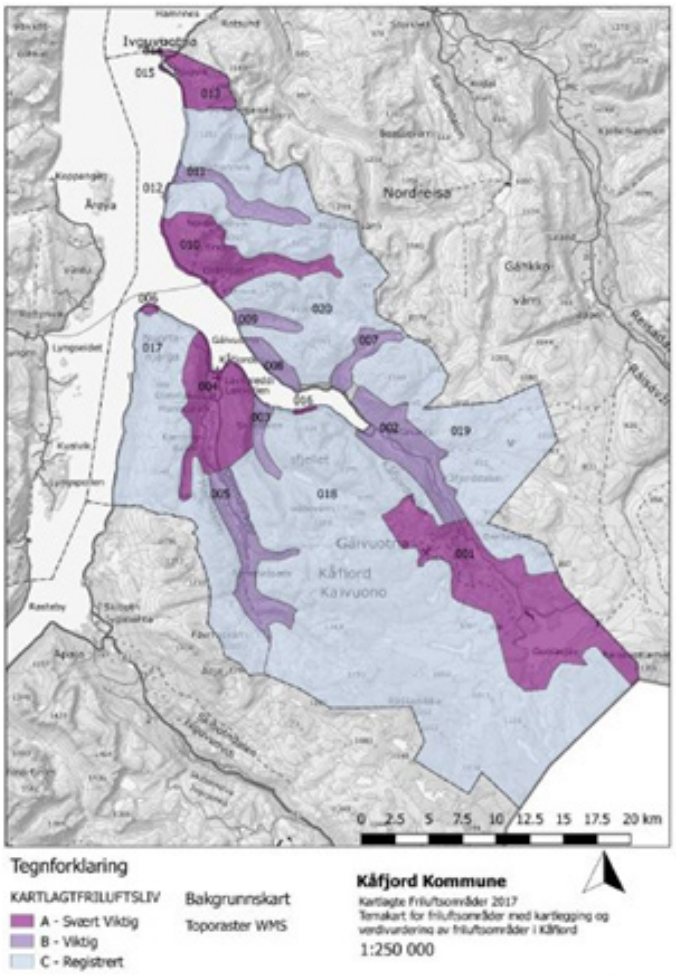

Figur 6: Kartlegging av viktige friluftsområder i Kåfjord kommune.

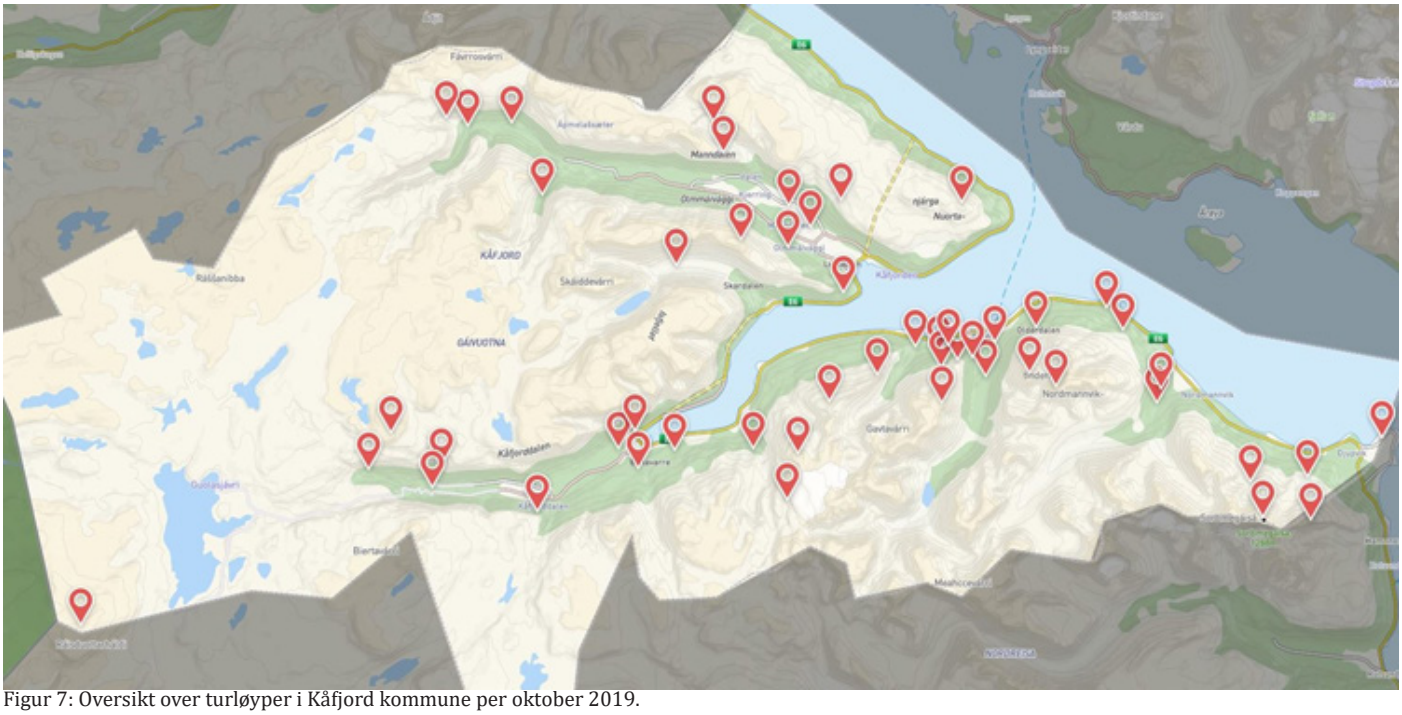

Figur 7: Oversikt over turløyper i Kåfjord kommune per oktober 2019.

Foto: Kjersti Hovland Rennestraum

Strava heat map viser registrert aktivitet over hele verden. Kartets datagrunnlag er all aktivitet registrert i den mye brukte appen Strava. Desto hvitere felt, desto mer brukt. Herunder følger et heat map av Kåfjord kommune, som tydelig viser hvor i kommunen mye av aktiviteten skjer. Området ved Olderdalen og turløypene opp mot Storhaugen i Djupvik utpeker seg som områder som brukes mye. Se vedlegg for flere heat maps av ulike områder i Kåfjord kommune.

Friluftslivets ferdselsårer er et prosjekt initiert av Nord-Troms friluftsråd hvor friluftsrådet og kommunene i Nord-Troms i samarbeid skal utarbeide en plan for friluftslivets ferdselsårer.

Plan for friluftslivets ferdselsårer er et virkemiddel for å identifisere, ivareta og utvikle stier, turveier, løyper og leder som er viktige for vår utøvelse av friluftsliv.

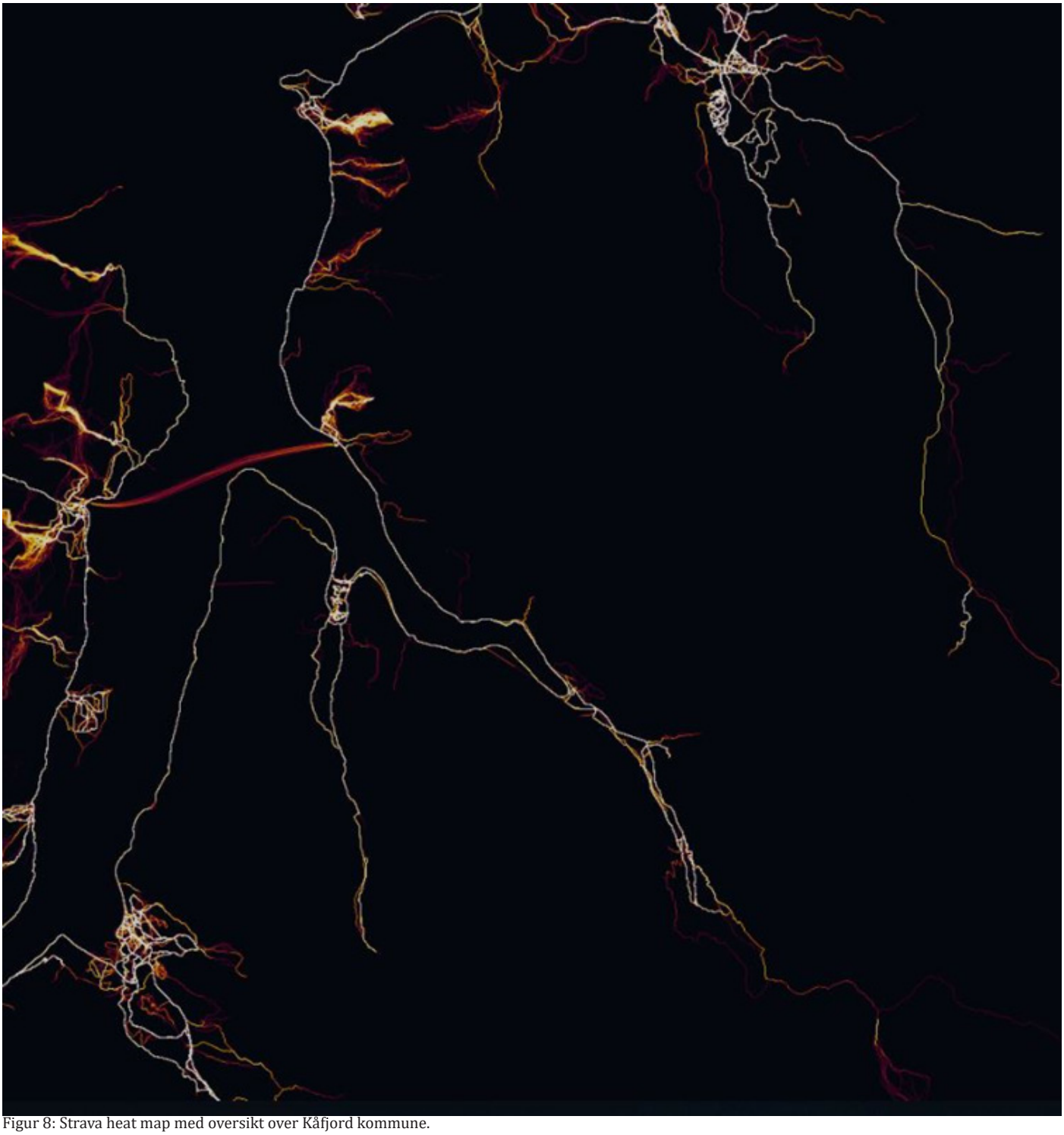

Figur 8: Strava heat map med oversikt over Kåfjord kommune.

Foto: Jens Kristian Nilsen

9. BEFOLKNING OG HELSE

Analyse av behov for aktivitet, tiltak og anlegg

I dette kapittelet får man en gjennomgang av status på befolkningens helse og helseutfordringer per 2019, som igjen danner grunnlag for en analyse av behov for aktivitet, tiltak og anlegg i Kåfjord. Videre følger en oversikt over innmeldte behov og anlegg.

9.1 Statistisk grunnlag

Folkehelseinstituttet har siden 2012 utviklet folkehelseprofiler for fylker, kommuner og enkelte bydeler. Folkehelseprofilene skal blant annet underbygge og styrke kommuners folkehelsearbeid, jamfør Lov om folkehelsearbeid. Statistikken er hentet fra Kommunehelsa statistikkbank og forteller noe om helsetilstanden i befolkningen sammenliknet med Troms fylke og landet som helhet, samt faktorer som påvirker denne. Statistikken er fra siste tilgjengelige periode per september 2019.

Figur ni viser noen nøkkeltall for kommunen og fylket med landstall. Grønn verdi betyr at man med høy grad av sikkerhet ligger bedre an enn landet som helhet. Rød verdi betyr at man med høy grad av sikkerhet ligger dårligere an enn landet som helhet. Gul verdi betyr at man ikke er betydningsfullt forskjellig fra resten av landet som helhet. Hvit sirkel med prikk betyr at kommunen er betydningsfullt forskjellig fra landet som helhet, mens kun hvit sirkel betyr at verdien ikke er testet for om den skiller seg ut som betydningsfullt forskjellig fra landet som helhet. Den røde streken viser verdien for landet som helhet og grå romber viser verdier for fylket.

Tema		Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)
Befolkning	1	Andel barn, 0-17 år	17	20	21	prosent
	2	Personer som bor alene, 45 år +	28,6	25,8	25,4	prosent
	3	Andel over 80 år, framskrevet	8,6	5,2	4,9	prosent
Oppvekst og levekår	4	Vgs eller høyere utdanning, 30-39 år	68	80	81	prosent
	5	Lavinntekt (hushold.), 0-17 år (ny def.)	7,4	7,6	9,2	prosent
	6	Inntektsulikhet, P90/P10	2,6	2,6	2,8	-
	7	Bor trangt, 0-17 år	25	21	19	prosent
	8	Barn av enslige forsørgere	16	17	15	prosent
	9	Stønad til livsopphold, 20-29 år	8	8,5	8,5	prosent (a,k)
	10	Trives på skolen, 10. klasse	82	85	86	prosent (k)
	11	Blir mobbet, Ungd. 2018	-	8,4	7,6	prosent (a,k)
	12	Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.	39	27	24	prosent (k)
	13	Laveste mestringsnivå i regning, 5. kl.	34	27	23	prosent (k)
	14	Frafall i videregående skole	28	26	21	prosent (k)
	15	Tror på et lykkelig liv, Ungd. 2018	-	68	72	prosent (a,k)
Miljø, skader og ulykker	16	Fornøyd m/ lokalmiljø, Ungd. 2018	-	64	70	prosent (a,k)
	17	Fritidsorganisasjon, Ungd. 2018	-	64	66	prosent (a,k)
	18	Fornøyd m/ treffsteder, Ungd. 2018	-	35	50	prosent (a,k)
	19	Ensomhet, Ungd. 2018	-	22	20	prosent (a,k)
	20	God drikkevannsforsyning (ny def.)	53	94	91	prosent
	21	Forsyningsgrad, drikkevann	99	82	88	prosent
	22	Skader, behandlet i sykehus	9,2	13,4	13,7	per 1000 (a,k)
Helserelatert atferd	23	Lite fysisk aktive, Ungd. 2018	-	15	14	prosent (a,k)
	24	Skjermtid over 4 timer, Ungd. 2018	-	36	31	prosent (a,k)
	25	Røyking, kvinner	11	7,3	6	prosent (a)
Helsetilstand	26	Forventet levealder, menn	75,2	78,8	79,1	år
	27	Forventet levealder, kvinner	82,2	83,3	83,3	år
	28	Utd.forskjeller i forventet levealder	-	4,3	5	år
	29	Fornøyd med helsa, Ungd. 2018	-	69	71	prosent (a,k)
	30	Psykiske sympt./lid., 15-29 år	165	165	159	per 1000 (a,k)
	31	Muskel og skjelett	344	335	319	per 1000 (a,k)
	32	Overvekt og fedme, 17 år	38	27	23	prosent (k)
	33	Hjerte- og karsykdom	18,9	18,1	17,7	per 1000 (a,k)
	34	Antibiotikabruk, resepter	120	297	340	per 1000 (a,k)

Folkehelsebarometer for Gáivuotna Kåfjord Kaivuono

Figur 9: Folkehelsebarometer for Kåfjord kommune.

Av figur ni kan vi se at Kåfjord kommune scorer spesielt ugunstig på andel med videregående skole eller høyere utdanning sammenliknet med gjennomsnittet for Troms og for hele landet. Det samme gjelder for andel med laveste mestringsnivå i lesing i 5. kl., forventet levealder menn, andel med muskel- og skjelettplager, samt andel 17-åringer med overvekt/ fedme. Det betyr at Kåfjord kommune har en særlig utfordring med å forebygge disse sykdommene og ugunstige forekomstene.

Foto: Kjersti Hovland Rennestraum

Figur 10 viser at Kåfjord kommune flere år tilbake i tid har ligget betydelig dårligere an enn Troms fylke og resten av landet i gjennomsnitt hva angår andel 30-39 åringer med videregående eller annen høyere utdanning. Det er godt dokumentert at sosiale ulikheter (sosioøkonomiske forskjeller) i helse oppstår grunnet ulikhet i forhold som lengde på utdanning, inntekt, yrke, boforhold, psykososiale faktorer og familieforhold. Forskning viser at med lenger utdanning og/ eller høyere inntekt følger bedre helse og lenger forventet levealder. Arbeidet med å jevne ut sosiale helseforskjeller er en integrert del av folkehelsepolitikken nasjonalt, og skal også være dette lokalt. Det er derfor et viktig innsatsområde for Kåfjord[40.]

År	2013	2014	2015	2016	2017
Geografi					
Hele landet	83	83	82	82	81
Troms Romsa	82	81	81	80	80
Gáivuotna Kåfjord Kaivuono	73	70	67	66	68

Figur 10: Andel 30-39-åringer med videregående eller høyere utdanning.

Befolkningssammensetningen per 01.01.2019 (figur 11) viser at Kåfjord kommune har en relativt høy andel befolkning over 45 år. Med dette i mente, samt befolkningsnedgang i kommunen, vil man på kort sikt kunne forvente en større eldrebølge med de folkehelseutfordringene det medfører.

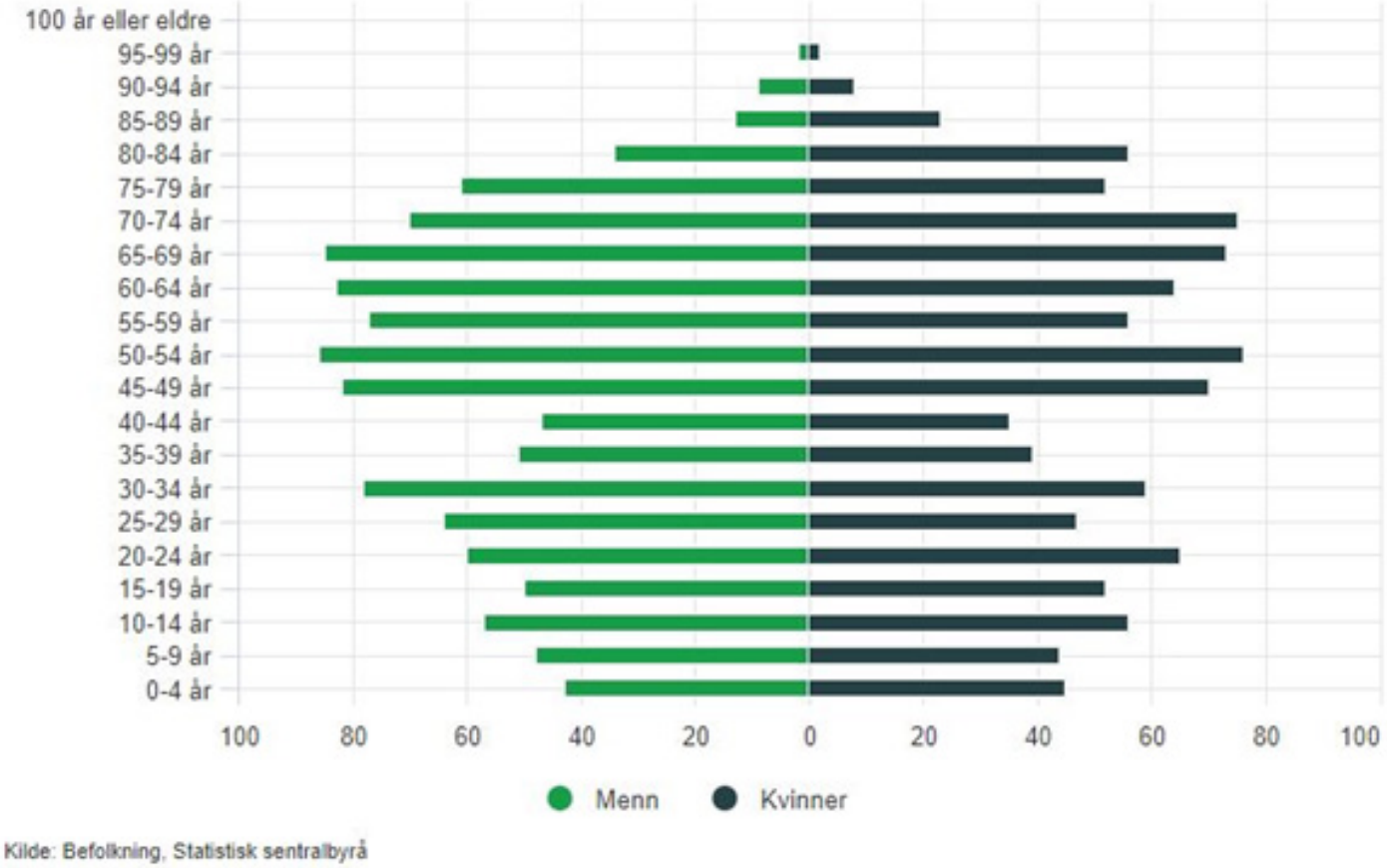

Figur 11: Befolkningssammensetning i Kåfjord kommune per 01.01.2019.

Ungdata-undersøkelsen har vært avholdt i Norge siden 2010 og innebærer at elever i ungdomstrinnet og i videregående opplæring svarer på spørsmål om ulike sider ved livet sitt. I Kåfjord ble undersøkelsen sist gjennomført i 2017. Neste runde med Ungdata-undersøkelse i Kåfjord er i 2021.

Undersøkelsen viste at Kåfjord-ungdommen avviker betydelig og negativt sammenliknet med resten av landet på følgende punkter:

- Andel ungdomsskoleelever som er fornøyd med sin egen helse og eget lokalmiljø
- Andel ungdomsskoleelever som tror de kommer til å få et godt og lykkelig liv, samt som tror de kommer til å ta høyere utdanning
- Andel ungdomsskoleelever som bruker minst en halv time daglig på lekser og minst 1 time daglig på sosiale medier
- Andel ungdomsskoleelever som synes at tilbudet om idrettsanlegg og kulturtilbud der de bor er bra
- Andel ungdomsskoleelever som trives svært godt på skolen
- Andel ungdomsskoleelever som er mye plaget av ensomhet

9.2 Helseutfordringer

Herunder følger en oversikt over de største helseutfordringene i henholdsvis Norge, Troms og Kåfjord.

9.2.1 Norge

Folkehelseinstituttet (FHI) har vurdert hva som er de største utfordringene i folkehelsearbeidet fremover. Dette er gjort med utgangspunkt i dødstall, dårlig helse og vurderinger av sykdomsbyrden fra ulike sykdomsgrupper og risikofaktorer. Ut ifra disse vurderingene har FHI satt opp følgende oversikt over de største folkehelseutfordringene i Norge[39]:

1. Risikofaktorer knyttet til store sykdomsgrupper med høyt dødstall og tap av friske leveår: tobakk, alkohol, usunt kosthold og fysisk inaktivitet
2. Tilstander og forhold med komplekse risikobilder som også gir vesentlig sykdomsbyrde i yngre aldersgrupper: muskel- og skjelettelse, psykiske lidelser, vold og egenskade, samt interpersonlig vold, illegale rusmidler og utilsiktede skader
3. Miljøfaktor med potensial for forebygging: luftforurensning.

Helseutfordringene preges videre av sosial ulikhet. Helsegradienten indikerer at folks helse blir gradvis bedre ved økende sosioøkonomisk status[40]. For å forebygge sosioøkonomiske forskjeller i helse, må følgende tiltak og innsats iverksettes: befolkningsrettede, høyrisikostrategier som omfatter hele årsakskjeden til god eller svekket helse. I praksis vil dette si tiltak som når alle, men som i tillegg bruker gradvis mer innsats mot de gruppene som trenger de mest.

9.2.2. Troms

Folkehelseprofilen for Troms fylke for 2019 viste på samme måte som for Kåfjord kommune nøkkeltall for fylket og for landet som helhet i gjennomsnitt. Av figur tolv kan man se at mange av utfordringene man står ovenfor i Kåfjord, er de samme man ser i Troms fylke. Man scorer dårligere (se røde merker) enn landsgjennomsnittet på andel med høy utdanning, laveste mestringsnivå i lesing og regning i 5. kl., frafall i videregående skole, psykiske symptomer blant unge, overvekt/fedme blant 17-åringer, samt hjerte- og karsykdom.

Foto: Kjersti Hovland Rennestraum

Tema		Indikator (klikkbare indikatornavn)	Fylke	Norge	Enhet (*)	Periode
Befolkning	1	Andel barn, 0-17 år	20,4	21,3	prosent	2018
	2	Personer som bor alene, 45 år +	25,8	25,4	prosent	2018
Oppvekst og levekår	3	Vgs eller høyere utdanning, 30-39 år	79	80	prosent (a)	2017
	4	Lavinntekt (hushold.), 0-17 år (ny def.)	7,6	9,2	prosent	2017
	5	Inntektsulikhet, P90/P10	2,6	2,8	-	2017
	6	Barn av enslige forsørgere	16,8	14,9	prosent	2017
	7	Bor trangt, 0-17 år	21	19	prosent	2017
	8	Stønad til livsopphold, 20-29 år	8,5	8,5	prosent	2017
	9	Trives på skolen, 10. klasse	85	84	prosent	2017/18
	10	Mobbing (Elevundersøkelsen)	4,9	5,6	prosent	2017/18
	11	Digital mobbing (Elevundersøkelsen)	2,1	3,1	prosent	2017/18
	12	Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.	27	24	prosent	2017/18
	13	Laveste mestringsnivå i regning, 5. kl.	27	23	prosent	2017/18
	14	Frafall i videregående skole	24	20	prosent	2017
	15	Sosial forskjell i frafall i vgs.	25	28	prosentpoeng	2015-2017
Miljø, skader og ulykker	16	God drikkevannsforsyning (ny def.)	94	91	prosent	2017
	17	Forsyningsgrad, drikkevann	82	88	prosent	2017
	18	Skader, 0-14 år, beh. i sykehus	10,0	9,4	per 1000 (a)	2017
	19	Hoftebrudd, 75 år +	17	17	per 1000 (a)	2017
Helserelatert atferd	20	Røyking, daglig, 16-44 år	7,6	7,6	prosent (a,k)	2014-2018
	21	Røyking, daglig, 45-74 år	18	15	prosent (a,k)	2014-2018
	22	Snusbruk, daglig, 16-44 år	18	16	prosent (a,k)	2014-2018
Helsetilstand	23	Forventet levealder, menn	80,1	80,1	år	2011-2017
	24	Forventet levealder, kvinner	84,2	83,9	år	2011-2017
	25	Utd.forskjeller i forventet levealder	4,2	5	år	2010-2016
	26	Friske tenner, 5-åringer	81	81	prosent	2017
	27	Psykiske sympt./lid., 15-29 år	172	165	per 1000 (a)	2017
	28	Muskel og skjelett	328	313	per 1000 (a)	2017
	29	Overvekt og fedme, 17 år	26	23	prosent	2017
	30	Hjerte- og karsykdom	17,4	16,4	per 1000 (a)	2017
	31	Type 2-diabetes, legemiddelbrukere	38	38	per 1000 (a)	2017
	32	Tykk- og endetarmskreft, nye tilfeller	74	78	per 100 000 (a)	2017
	33	Hudkreft, nye tilfeller	77	83	per 100 000 (a)	2017
	34	Antibiotikabruk, resepter	290	333	per 1000 (a)	2017

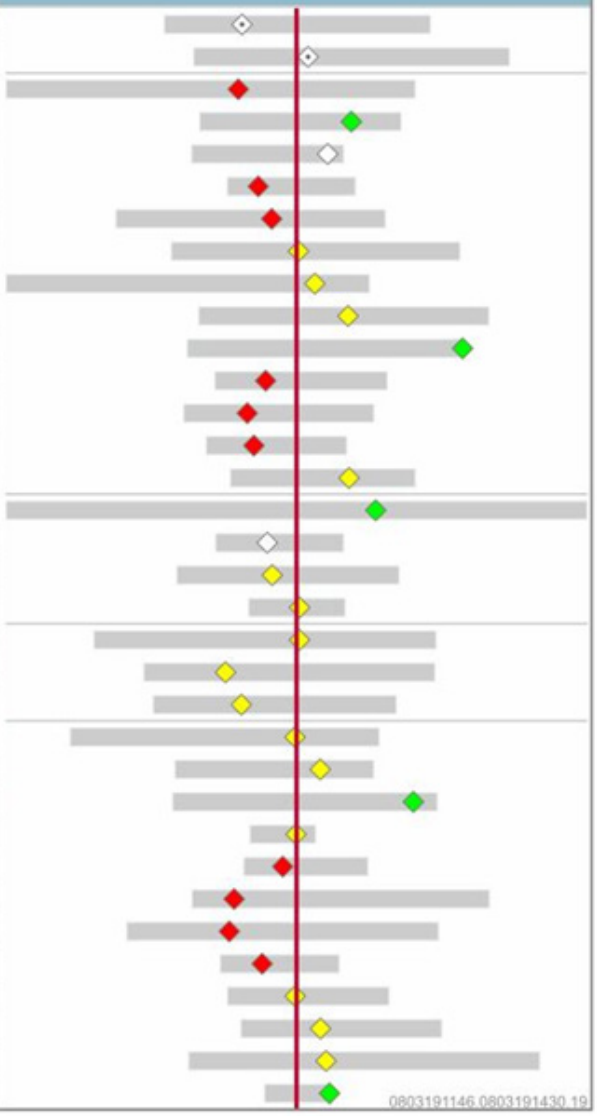

Forklaring (tall viser til linjenummer i tabellen ovenfor):
* = standardiserte verdier, a = aldersstandardisert, k = kjønnsstandardisert

Figur 12: Folkehelsebarometer for Troms fylke.

9.2.3 Kåfjord

I tillegg til tidligere nevnte utfordringer med andel av lokalbefolkningen med muskel- og skjelettplager, samt andel 17-åringer med overvekt/fedme sammenliknet med resten av landet, viste folkehelseprofilen at Kåfjord i 2019 scorer dårlig på andel kvinner som røyker, hjerte- og karsykdom, forventet levealder kvinner, trivsel i skolen i 10. klasse og frafall i videregående skole. Mens indikatorer som hjerte- og karsykdom, samt muskel- og skjelettplager er direkte knyttet til helseplager, vet man også at trivsel i skolen, frafall fra videregående utdanning og opplevd ensomhet har stor betydning for folks psykiske helse. Som satsingsområde i samtlige folkehelsemeldinger og uttalt en av landets største folkehelseutfordringer, vet man at psykisk helse har enorm betydning for folks livskvalitet og helsetilstand.

Hovedfunnene for Kåfjord kommune i helse- og livsstilsundersøkelsen SAMINOR 2 fra 2013, viste også en høy andel overvekt og fedme i befolkningen både for kvinner og menn i alle aldre[41]. Undersøkelsen viste også over dobbelt så mange menn og kvinner i Kåfjord med diagnosen type to diabetes ved blodprøvemåling av langtidsblodsukker sammenliknet med medisintall fra Folkehelseinstituttet. I tillegg viste undersøkelsen at det i Kåfjord kommune var en høyere andel kvinner med høyt diastolisk blodtrykk sammenliknet med de andre kommunene som deltok i studien.

9.3 Anleggsbehov i kommunen

I Kåfjord kommune har man de siste ti årene vært aktive med å bygge ut løkkebinger og kunstgressbaner. Dette bærer søknadsregisteret for samme tidsperiode preg av, med totalt 10 av 23 innsendte søknader (både nye og fornyede) til dette formål. Antall søknader per år har vært relativt stabilt, men lavt. Den utbyggingen som har vært gjort, har lag, foreninger og Kåfjord kommune stått for.

Lagenes innspill til handlingsplanen viser det behov man i dag ser for nybygg. Her er det stor variasjon i innmeldte behov. Behovene sprer seg fra fotballhall med løpebane og klatrevegg, basseng og universelt utformet fiskeplass, til motorcrossbane, skøytebane og vinteranlegg. Det flest lag og foreninger melder inn behov for, er mindre kostnadskrevende anlegg som gapahuk, turløype, utbedringer i skiløyper og lekeplass.

Kåfjord ungdomsråd behandlet innmeldte anleggsønsker og –behov fra frivillige lag og foreninger i møte 14.10.19. Ungdomsrådets prioritering ble som følger: Motorcrossbane (15,8 %), fotballhall med løpebane og klatrevegg (13,2 %), lysløype fra Trollvik til Bakkemo (13,2 %) og basseng i Manndalen (13,2%) (se kap. 11).

I møter med Kåfjord eldreråd og råd for funksjonshemmede ble det avdekket et stort behov for, og ønske om, en fiskeplass for de med særskilte behov.

Den politiske prioriteringen av anlegg i Kåfjord skal legge idrettsrådets innstilling til grunn. Idrettsrådet skal i sin vurdering vektlegge hvilke anleggsplaner som er realistisk å få gjennomført de neste 4 årene med tanke på finansiering og gjennomføring. Lag/ foreninger som søker kommunen om støtte til utbygging/ restaurering av anlegg, må beregne at de folkevalgte prioriterer ut ifra innmeldte behov, finansierings- og driftsplan, samt andre relevante hensyn i kommunen. Spillemiddelordningen i seg selv legger føringer for at gruppa barn og unge (6-19 år) skal nyte godt av anleggsutbyggingen.

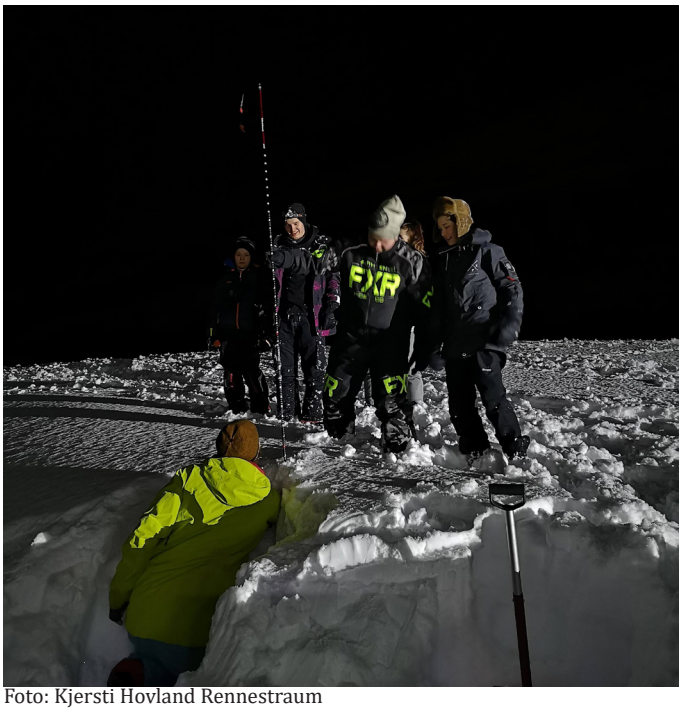

Foto: Kjersti Hovland Rennestraum

9.4 Aktivitetsbehov i kommunen

Regelmessig og variert fysisk aktivitet i form av allsidige aktiviteter, er nødvendig for normal vekst og optimal utvikling av muskelstyrke, beinstyrke, fart, bevegelighet, kondisjon, reaksjonstid og motoriske ferdigheter hos barn og unge[2]. Kroppsbevissthet og fysisk mestring gjennom bevegelse bidrar til å utvikle et positivt selvbilde, samt legger grunnlag for bevegelsesglede, sosialt felleskap og gode aktivitetsvaner. Videre er fysisk aktivitet direkte knyttet til mental helse, kognitiv utvikling og læring[2]. Nevnte fordeler ved å utøve fysisk aktivitet er ikke forbeholdt barn og unge, men gjelder mennesker i alle aldre. Eksempelvis kan en inaktiv person på 70 år vinne tre leveår med god helse ved å begynne å være fysisk aktiv[1]. Dette, samt tidligere nevnte helseutfordringer i Kåfjord kommune, er gode grunner for hvorfor Kåfjord kommune hele tiden skal arbeide for å tilrettelegge for økt fysisk aktivitet for hele befolkningen.

I dag gis det meste av tilbud om regelmessig fysisk aktivitet for barn og unge gjennom idrettslagene. Som tidligere nevnt går andelen aktive barn, unge og voksne i Troms ned, sammenliknet med resten av landet. Man vet også at det er færre barn og unge som driver med egentrening, sammenliknet med voksne. Basert på spørreundersøkelsen om fysisk aktivitet avholdt på skolene i Kåfjord kommune, ser man at det er spesielt noen momenter man må ta med seg videre i arbeidet med å tilrettelegge for å få flere barn og unge i aktivitet:

- Det er en del barn og unge som rapporterer at de ønsker å drive med aktiviteter som det per dags dato ikke finnes noe tilbud om i Kåfjord, eksempelvis turn, håndball, slalåm, svømming, stikkball, basketball, paintball.
- Det er et stort flertall som rapporterer at de ønsker å drive med sport/ idrett dersom de ikke gjør det i dag. Dette betyr at man må ta de oppgitte barrierene på alvor og bruke disse som grunnlag når man utarbeider forslag til tiltak og nye aktiviteter.
- Barna og ungdommene som deltok i spørreundersøkelsen svarer at det viktigste for at de vil være fysisk aktive er at det er morsomt/ at aktivitetene er gøye og at det er andre ungdommer/ venner med.
- Svarene i undersøkelsen tyder på at det er et ønske blant de unge å få prøve ut ulike aktiviteter og idretter. Det svares eksempelvis at det man savner i Kåfjord er en trampolinepark, å få prøve å gå topptur med andre ungdommer, skyting, ishockey, fjellklatring, brygger til å bade på med mer.

I Kåfjord er det over dobbelt så mange menn og gutter som kvinner og jenter som er registrert som aktive i klubber underlagt Kåfjord idrettsråd. Dette betyr at Kåfjord kommune inkludert lag og foreninger også må jobbe systematisk med å tilrettelegge for aktiviteter som passer, fenger og interesserer også kvinner/ jenter.

I møte med henholdsvis råd for eldre og råd for funksjonshemmede i Kåfjord kommune, ble det avdekket tre særskilte behov hva angår aktivitet: Behov for lavterskel gå-grupper, universelt utformet fiskeplasser og mulighet for lek for funksjonshemmede.

9.4.1 Universelt utformede tiltak

I alt har 25 % av befolkningen en form for funksjonsnedsettelse. Universell utforming har en tydelig intensjon: Omgivelser skal utformes på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpassing og en spesiell utforming. Naturopplevelser med utsikt, variasjon, vann i alle former, mulighet for opplevelser og gode turmål er viktige motivasjonsfaktorer for mange folk- med eller uten en funksjonsnedsettelse[42]. Per 2019 har ikke Kåfjord kommune lagt inn noen universelt utformede turstier eller friluftsområder i Kartverket sin database, Norgeskart. Dette betyr ikke at man ikke finner universelt utformede friluftslivsområder i kommunen, men at kommunen enda ikke har lagt de inn i databasen. Mot slutten av 2019 har Kåfjord kommune flere universelt utformede turstier (bl.a. Spåkenes, Elvestien og Vatnet), samt flere prosjekter med dette formål på gang (Savvan, Slettveien og Olderdalen fergekai). Å tilrettelegge for at alle mennesker -uavhengig av funksjon og form- kan delta i aktivitet og friluftsliv, skal være noe Kåfjord kommune jobber systematisk og målrettet for i denne planperioden.

Foto: Kjersti Hovland Rennestraum

10. MÅLSETTINGER FOR KÅFJORD KOMMUNE

Med bakgrunn i Kåfjord kommunes tidligere nevnte overordnede mål, undermål og strategier fra relevant planverk, statlige/ regionale/ lokale rammer og føringer, samt innbyggernes innspill, har man utarbeidet hovedmål med tilhørende strategier for måloppnåelse, samt tiltak for planperioden.

Overordnet alle målene, er at barn og unges interesser skal bli hørt og prioritert, samt at grupper i befolkningen med særskilte behov prioriteres. Det samme er at man hele tiden skal arbeide for best mulig samordning av planarbeid på tvers av etatene, slik at det kommer målgruppene i planen til gode.

10.1 Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2020-2023

10.1.1 Hovedmål idrett

Kommunen skal i samarbeid med Kåfjord idrettsråd og øvrige frivillige lag/ foreninger/ andre interessenter legge til rette for gode, inkluderende og mangfoldige aktivitetstilbud i idrettslagene i alle deler av kommunen.

Hvordan klare dette?

1. Kommunen skal involvere Kåfjord idrettsråd i alt planarbeid som omhandler idrett og fysisk aktivitet.

2. Kommunen hjelper idrettslag og frivillige foreninger med søknader om tilskudd for videreutvikling og etablering av tilbud.

3. Kommunen hjelper lag og foreninger med markedsføring av deres tilbud.

4. Kommunen hjelper byggherre med utarbeidelse og innsending av spillemiddelsøknad.

5. Kommunen ser til Frifot-konseptet og bidrar til at det bygges anlegg for fysisk aktivitet som skal ivareta både skolens, idrettens og den egenorganiserte aktivitetens behov.

6. Kommunen initierer en kartlegging av kommunens idrettsarenaer for videre vurdering av utvikling, bruk og drift. Ses i sammenheng med: 1) kartlegging av arenaer for fysisk aktivitet og friluftsliv 2) kartlegging av arenaer ift. universell utforming.

7. Kommunen jobber for at særidretter med stor utbredelse i kommunen, og som det er naturlig grunnlag for, bør ha minst ett større kommuneanlegg for sin idrett.

8. Kommunen reviderer sin ordning for tildeling av kulturmidler med tilhørende retningslinjer og veiledningsskjemaer. Tilskuddsordningen justeres etter konsumprisindeksen (KPI), fra 2009-nivå til 2020-nivå.

9. Kommunen initierer arbeidet med å lage et årshjul som viser oversikt over aktiviteter og arrangementer i regi av Kåfjord kommune, lag, foreninger eller andre med formål om å stimulere til idrett/ fysisk aktivitet.

10. Kommunen ser til ordningene Extrastiftelsen og IMDi med tanke på å planlegge og gjennomføre relevante aktivitetstiltak rettet mot utsatte grupper.

11. Kommunen ser til tilskuddsordninger for universell utforming og bistår idrettslag og foreninger i arbeidet med å tilrettelegge arenaer for idrett- og fysisk aktivitet.

12. Kommunen jobber for at gang- og sykkelnettet sammen med turnettet skal gi god og trafikktrygg adkomst til de idrettsanlegg som finnes i kommunen.

10.1.2 Hovedmål fysisk aktivitet

Innbyggerne i Kåfjord kommune skal oppfylle de nasjonale anbefalingene for fysisk aktivitet.

Hvordan klare dette?

1. Kommunen skal i samarbeid med Kåfjord idrettsråd og øvrige frivillige lag/ foreninger sikre at alle innbyggerne i Kåfjord kommune som ønsker å delta i organisert aktivitet og/ eller idrett, skal ha mulighet til det.

2. Kommunen skal i samarbeid med kommunens barnehager, skoler og SFO arbeide for at anbefalingene for fysisk aktivitet for barn og unge oppfylles på disse arenaene. Dette er arenaer hvor universelle tiltak kan implementeres, ettersom man treffer barn og unge uavhengig av bakgrunn.

3. Kommunen skal initiere en kartlegging av fysisk aktivitet i barnehager, skoler og SFO som skal danne grunnlag for videre tiltaksutvikling for målgruppen. Ses i sammenheng med kartlegging av bruk av friluftsliv i barnehager, skoler og SFO.

4. Lokale læreplaner for kroppsøving skal legge opp til variasjon i timene og kompetanseheving blant lærere slik at alle elever har et godt tilbud i kroppsøving.

5. Kommunen skal jobbe for at fysisk aktivitet skal utgjøre en større del av de helserelaterte tjenestene til innbyggerne enn det er i dag.

6. Kommunen skal initiere en kartlegging av bruk av fysisk aktivitet som helserelatert tjeneste til innbyggerne i dag som grunnlag for videre arbeid med tiltaksutvikling.

7. Kommunen skal legge til rette for en felles samarbeidsarena for aktører som jobber med fysisk aktivitet i Kåfjord kommune. Dette ses i sammenheng med punkt tolv under strategier for måloppnåelse på friluftslivarenaer.

8. Kommunen hjelper lokale lag og foreninger med å markedsføre tilbud om fysisk aktivitet.

9. Kommunen skal være en pådriver for minst to lavterskel-arrangementer i året med formål om å stimulere til økt fysisk aktivitet.

10. Kommunen skal legge til rette for økt bruk av sykkel som transportmiddel gjennom kommunen, blant annet gjennom å bygge ut hensiktsmessige gang- og sykkelstier.

11. Kommunen skal igangsette en “sykle til jobben”-kampanje.

12. Det skal igangsettes minst ett ordinært anleggsprosjekt fra prioritert liste og minst to nærmiljøanleggsprosjekter i planperioden.

Foto: Bård Bendik Grøtta Fanghol

10.1.3 Hovedmål friluftsliv

Kommunen skal i samarbeid med Nord-Troms Friluftsråd og øvrige frivillige lag/ foreninger legge til rette for at varierte friluftslivsaktiviteter kan oppleves av hele befolkningen. og i større grad la friluftslivsaktiviteter inngå som en del av folkehelsearbeidet.

Hvordan klare dette?

1. Kommunen skal i samarbeid med Nord-Troms Friluftsråd og øvrige frivillige lag/ foreninger tilrettelegge for at friluftsliv aktivt blir brukt som positiv aktivitet for å fremme helse, sosialt samvær og trivsel i hele kommunen.

2. Kommunen tar en tydelig rolle i bruk av anlegg for friluftsliv, idrett og fysisk aktivitet til prioriterte grupper i et folkehelseperspektiv: Barn, unge, mennesker med funksjonsnedsettelser, mennesker med minoritetsspråklig bakgrunn og eldre.

3. Friluftsliv skal utgjøre en større andel av barnehage- og skolehverdagen inkludert SFO enn i dag.

4. Kommunen tar initiativ til en kartlegging av bruk av friluftsliv i barnehager, skoler og på SFO i kommunen.

5. Kommunen skal tilrettelegge for gode møteplasser for aktivitet og lavterskel friluftslivsopplevelser i nærmiljøene.

6. Kommunen ser til fylkeskommunale tilskuddsordninger rettet mot tilrettelegging for friluftslivsaktiviteter og bistår frivillige lag og foreninger om aktuelle prosjekter.

7. Kommunens nettsider og sosiale medier holdes oppdatert med informasjon om turmuligheter og friluftslivsaktiviteter i kommunen og hjelper lag og foreninger med å markedsføre sine friluftslivstilbud.

8. Det etableres nye, samt markedsføres bedre for allerede eksisterende turmuligheter. Ses i sammenheng med:
   1) Utvalgte områder for kulturminner i kommunen
   2) Utvikling av Ut i NORD-konseptet.

9. Kommunen skal tilrettelegge minst ett friluftsområde for funksjonshemmede i løpet av planperioden og nye anlegg skal følge krav til universell utforming.

10. Kommunen skal ha som mål å få et statlig sikret friluftsområde i løpet av planperioden.

11. Kommunen jobber for at gang- og sykkelnettet sammen med turnettet skal gi god og trafikktrygg adkomst til de anlegg og friluftslivsområder som finnes i kommunen, enten ved utmark, fjord, vassdrag eller i boligområder, ved skoler og barnehager.

12. Kommunen initierer et møte med Frivillighet Norge om muligheter for et forsterket samarbeid mellom frivillige aktører og kommunen, blant annet hva angår idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

13. Kommunen skal i samarbeid med Nord-Troms friluftsråd fortsette å bidra inn i arbeid der lag/foreninger ønsker å tilrettelegge for fysisk aktivitet og friluftsliv ved dugnadsarbeid.

10.2 Tiltak

Tabell 12 Tiltak 2020-2024

Tiltak idrett	Hva	Hvem	Kostnad/ finansiering	Periode	For å nå hvilket mål?
Åpen hall	Arrangere åpen hall for ulike målgrupper i løpet av et årshjul. Fokus på å treffe barn og unge og inkludere fritidsklubben i tilbudet.	Klubbleder, ungdomskontakt, kulturkonsulent, andre interessenter.	Egeninnsats Kåfjord kommune + cirka kroner	2020-2024	Hovedmål fysisk aktivitet (FA) + strategi 9 under hovedmål FA.
Møte med Frivillighet Norge	Kåfjord kommune tar initiativ til et møte med Frivillighet Norge. Kåfjord kommune, Frivillighet Norge og lag/ foreninger jobber sammen om å styrke samarbeidet mellom kommunen og/ eller frivillige lag og foreninger om idrettsformål. Hvordan kan vi styrke vår lokale frivillighetspolitikk og bli enda bedre på dette området?	Kulturkonsulent, rep. Frivillighetssentralen og Frivillighet Norge.	Egeninnsats Kåfjord kommune, Frivillighet Norge + cirka kroner 10.000 til bevertning, oppfølging og utstyr over Kåfjord kommunes budsjett.	2020	Hovedmål idrett + hovedmål friluftsliv + strategi 12 under hovedmål friluftsliv.
Idrettsdag	1 gang i året arrangerer skolene idrettsdag hvor man veksler på hvor man er under avviklingen av dagen.	Kommunalsjef oppvekst,	Egeninnsats	2020-2024	Hovedmål FA + strategi 2 og 4 under hovedmål FA.
Frisbee-golf-anlegg	Ferdigstille frisbeegolf-anlegg i Olderdalen, som en del av stedsutviklingsprosjektet.	Kåfjord kommune + OIK og OJFF	Egeninnsats OIK og OJFF, midler fra stedsutviklingsprosjektet i Olderdalen over Kåfjord kommunes budsjett.	2021	Hovedmål friluftsliv + strategi 1,2, og 5 under hovedmål friluftsliv.
Ballbinge-turnering for ungdom	Turnering for ungdom i kommunens ballbinger, etterstrebe at man rullerer mellom de ulike ballbingene for hver gang. Legge opp til samkjøring og planlegging for transport, så flest mulig kan bli med.	Ungdomskontakt + klubbleder	Egeninnsats Kåfjord kommune.	2020-2021	Hovedmål FA + strategi 9 under hovedmål FA.
Treningsapparater Olderdalen	Montere allerede innkjøpte treningsapparater i Olderdalen, i henhold til OIK sine ønsker for plassering.	OIK + Kåfjord kommune	Egeninnsats OIK + Kåfjord kommune, cirka kr. 10.000 over kommunale ungdomsmidler.	2020-2024	Hovedmål FA + hovedmål idrett + strategi 8 under hovedmål FA.
Nyttårs-turnering i Kåfjordhallen.	Gjøre turnering i Kåfjordhallen til fast innslag for ungdom etter jul. Varierte aktiviteter, mat- og drikkeservering.	Kulturkonsulenten, ungdomskontakten + Kåfjord ungdomsråd.	Egeninnsats Kåfjord ungdomsråd + Kåfjord kommune	Fra 2020	Hovedmål FA + strategi 9 under hovedmål FA.
Biljard- og bordtennisturnering	Turnering i biljard og bordtennis på ungdomsklubbene 2 ganger i året.	Ungdomskontakt + klubbleder	Egeninnsats Kåfjord kommune + midler til premie over Kåfjord kommunes budsjett.	2020-2021	Hovedmål FA + strategi 9 under hovedmål FA.

Aktivitets-grupper	Idrettslag- og foreninger arrangerer ulike aktivitets-grupper for ulike målgrup-per.	Lag og foreninger.	Frivillig innsats lag og foreninger.	2020 og utover	Hovedmål idrett + hovedmål FA + stra-tegi 2 og 3 under hovedmål idrett + strategi 5 under ho-vedmål FA.
Tiltak fy-sisk aktivi-tet	**Hva**	**Hvem**	**Kostnad/ finansi-ering**	**Periode**	**For å nå hvilket mål?**
Aktiv som-mer Kåfjord	Tilbud om ulike aktiviteter i regionen i sommerferien, for ungdom mellom 13 og 19 år. Mulighet for utvikling til andre ferier.	Kulturkon-sulent + ung-domskontakt	Ca. 120 000,- Kåfjord kommune egeninnsats + BUFDIR	2020-2024	Visjon samfunnsplan + hovedmål friluftsliv + hovedmål FA+ strategi 1 under ho-vedmål FA.
Ungdomsløf-tet	**Ungdomsløft i Kåfjord kommune innen friluftsliv og fysisk aktivitet:** Samarbeid frivillige lag, foreninger og Nord-Troms Friluftsråd om et felles løft for ungdom. Ses i sam-menheng med *Program for folkehelsearbeid* med opp-start i 2019 for Nord-Troms regionen. Tiltaksutvikling for ung-dom for bedre psykisk helse.	Kulturkon-sulent, ung-domskontakt, kommende miljøterapeut i program for folkehelse-pro-sjektet, kom-munepsykolog, NTFR, tverrfag-lig forum for barn og unge i Kåfjord.	Uvisst. Egeninnsats Kåfjord kommune, midler fra Program for folkehelsearbeid.	2020-2024	Visjon samfunnsplan + hovedmål i fylkes-plan for Troms.
Halltid i ung-domsklub-ben	Legge til rette for mer tid i hallen i regi av junior- og ungdomsklubben. Noen organiserte og noen uorga-niserte aktiviteter.	Kulturkonsu-lent + klubble-der, ungdoms-kontakt.	Egeninnsats Kåfjord kommune i form av lønnskostnader for klubbleder.	2020-2024	Hovedmål FA + stra-tegi 1 og 9 under hovedmål for fysisk aktivitet.
På tur med ordføreren	Årlig lavterskel-tur i egen kommune sammen med ordfører. Nytt turmål hvert år. Samarbeid NTFR.	Ordfører, kul-turkonsulent og NTFR.	Egeninnsats Kåfjord kommune + NTFR	2020-2024	Hovedmål friluftsliv + strategi 1 under hovedmål friluftsliv.
Krus på én dag	Sju Ut i NORD-turer på 1 dag hvor man kan delta på så mange, eller så få turer man vil. Enkeltvis skal tu-rene være lavterskel, slik at mange vil kunne delta på en del av turene.	Kulturkonsu-lent, NTFR, lag og foreninger.	Cirka kroner 30 000. Søke om eksterne friluftslivsmidler + egeninnsats Kåfjord kommune.	2020/ 2021	Hovedmål friluftsliv + hovedmål FA + strategi 1 under hovedmål friluftsliv + strategi 9 under hovedmål FA.
Aktiv på dag-tid	Igangsette gå-grupper på dagtid i kommunen. Samar-beid LHL, frivillighetssen-tralen, Røde Kors og Nord-Troms Friluftsråd.	Kulturkonsu-lent, NTFR, rep. Røde Kors + frivillighets-sentralen, samt frivillige	Egeninnsats nevnte instanser.	2021	Hovedmål FA + ho-vedmål friluftsliv + strategi 5 under ho-vedmål FA + strategi 1 under hovedmål friluftsliv.
Informasjon om fysisk aktivitet og kroppen på skolene!	Helsestasjonen, i samar-beid med tverrfaglig forum for barn og unges beste, er inne i skolene med en time om positive effekter og vik-tigheten av fysisk aktivitet med mer. Tilpasse opplegg etter relevans.	Helsestasjon med eventuelt andre aktuelle samarbeids-parter involv-vert	Egeninnsats Kåfjord kommune	2021	Hovedmål FA + stra-tegi 2 under hoved-mål FA + overordnet mål i strategisk opp-vekstplan.

FYSAK i skolen	5.-7. trinn skal ha totalt 76 timer fysisk aktivitet innbakt i skolehverdagen utenom kroppsøving i løpet av de tre årene.	Kommunalsjef for oppvekst + rektorene	Egeninnsats Kåfjord kommune	2020-2024	Hovedmål FA + strategi 2 under hovedmål FA
Ungdomsaktivitet	Ungdom får tilbud om aktuelle aktiviteter i lag og foreninger. Det satses på å informere mer ut til ungdom.	Lag og foreninger	Egeninnsats lag og foreninger + eksterne midler	2022	Hovedmål idrett + hovedmål FA + strategi 2 under hovedmål idrett + strategi 7 under hovedmål FA.
Skattejakt	Videreutvikle fjorårets suksess med skattejakt for barn og unge i forbindelse med Aktiv sommer. Inkludere mer aktivitet og lenger etapper.	Kulturkonsulent og ungdomskontakt	Kr. 10 000,-, egeninnsats Kåfjord kommune + BUFDIR-midler	2020	Hovedmål friluftsliv + strategi 1 og 7 under hovedmål friluftsliv.
Kongeparken	Ferdigstille parkområde med lekestativ, sosial møteplass og generell forskjønning i Olderdalen. Et av stedsutviklingsprosjektene i Olderdalen.	Olderdalen grendelag + Kåfjord kommune	Egeninnsats Olderdalen grendelag + prosjektmidler bevilget over Kåfjord kommunes budsjett	2020	Hovedmål friluftsliv + strategi fra kommuneplanens samfunnsdel: Legge til rette for infrastruktur som fremmer friluftsliv og folkehelse + strategi 5 under hovedmål for friluftsliv.
Boccia for eldre	Boccia-aktivitet for eldre.	Røde Kors, Frivillighetssentralen	Ressurser Røde Kors, Frivillighetssentralen, frivillige	2020	Hovedmål idrett + hovedmål FA + strategi 3 under hovedmål idrett + strategi 1 under hovedmål FA.
Fysisk aktivitet for alle	Aktivitet for eldre på indre Kåfjord skole, uavhengig av funksjonsgrad.	LHL	Egeninnsats LHL	2020	Hovedmål FA + strategi 1 under hovedmål FA.
Sykkelpark Løkvollen	Det skal etableres en sykkelpark på Løkvoll på nordsiden av E6.	Grendeutvalg + KK	Egeninnsats + spillemidler	2021-2022	Hovedmål FA
Aktiviteter i basseng	Trim-aktivitet for eldre i Røde kors-bassenget	LHL	Egeninnsats LHL	2020	Hovedmål FA + strategi 1 under hovedmål.
Sykle til jobben-kampanje	Igangsette et pilotprosjekt som skal oppfordre lokalbefolkningen til å sykle til jobb.	Kulturkonsulent, legetjenesten, eventuelt andre samarbeidspartnere	Cirka 50 000. Søke prosjektmidler + egeninnsats Kåfjord kommune.	2022	Hovedmål FA + strategi 10 og 11 under hovedmål FA + strategi 11 under hovedmål friluftsliv.
Tiltak friluftsliv	**Hva**	**Hvem**	**Kostnad/ finansiering**	**Periode**	**For å nå hvilket mål?**
Ut i NORD	Turer i de fire medlemskommunene på sommerstid i regi av NTFR. Utvikle og videreføre konseptet ved å tilrettelegge for noen nye turer hvert år.	Kulturkonsulent + NTFR	Nord-Troms Friluftsråd, egeninnsats Kåfjord kommune + frivillighet	2020 og utover	Hovedmål friluftsliv + hovedmål FA + strategi 1,2 og 8 under hovedmål for friluftsliv.
Friluftslivets uke	En uke hvor alle inviteres til å bli med ut i naturen.	KK + NTFR + Frivillighet	NTFR + Egeninnsats KK + Frivillighet	Årlig f.o.m. 2020	Hovedmål friluftsliv + delmål 1, 2 og 5.

Julesprek	Turer i de fire medlemskommunene på vinterstid i regi av NTFR.	Kulturkonsulent + NTFR	Nord-Troms Friluftsråd, egeninnsats Kåfjord kommune + frivillighet	2020 og utover	Hovedmål friluftsliv + hovedmål FA + strategi 1,2 og 8 under hovedmål for friluftsliv.
Ut og plukk	Registrering av plukkede bær i løpet av sesongen.	NTFR	Egeninnsats NTFR		Hovedmål friluftsliv + hovedmål FA + strategi 1,2 og 8 under hovedmål for friluftsliv.
Friluftsskole	Dager med friluftsliv og aktiviteter for barn mellom 10 og 14 år i regi av NTFR	NTFR	Egeninnsats NTFR + egenandel deltakere	2020 og utover	Hovedmål friluftsliv + strategi 1,2, og 7 under hovedmål for friluftsliv.
Friluftsskortet	Grunnopplæring i friluftsliv. Innføre ordningen i samarbeid med NTFR. Rettet spesielt mot utsatte grupper.	NTFR	Egeninnsats NTFR	2020	Hovedmål friluftsliv + strategi 1,2, og 7 under hovedmål for friluftsliv.
Skilting/ merking av turløyper	Kontinuerlig arbeid med å tilrettelegge turer rundt om i kommunen. Mye arbeid gjøres i regi av lag og foreninger og/ eller i regi av Ut i NORD.	Frivillige lag, foreninger, arbeidsgruppe NTFR, NTFR, frivillige	Egeninnsats frivillige lag, foreninger, arbeidsgruppe NTFR, NTFR, frivillige	2020 og utover	Hovedmål friluftsliv + strategi 1,5,6,7 og 8 under hovedmål friluftsliv.
Læring i friluft	"Mer og bedre utetid": samarbeid mellom NTFR og skoler og barnehager. Om hvordan man kan tilrettelegge for å bruke friluftsliv aktivt i undervisning/ pedagogisk opplegg.	NTFR og utvalgte friluftslivskontakter for barnehager og skoler.	NTFR, utvalgte friluftslivskontakter for barnehager og skoler og ansatte i skoler, SFO og barnehager.	2020-2023	Hovedmål friluftsliv + hovedmål FA + strategi 3 under hovedmål friluftsliv
Revidere kartleggingen av viktige friluftslivsområder **+prosjektet friluftslivets ferdselsårer.**	Etter innspill fra Troms og Finnmark fylkeskommune skal man i løpet av planperioden revidere kartleggingen fra 2011 ved å ta inn nærmiljøområder. Prosjektet friluftslivets ferdselsårer ledes av NTFR lokalt og skal resultere i en plan for å identifisere, ivareta og utvikle stier, turveier, løyper og leder.	Samfunnsplanlegger, kulturkonsulent, jordbruks- og landbrukskonsulent. NTFR og kulturkonsulent + arbeidsgruppe.	Egeninnsats plan- og utviklingsavdelingen Kåfjord kommune.	2020-2021 2020-2024	Hovedmål friluftsliv + delmål beskrevet under *samfunnsutvikling* i kommuneplanens samfunnsdel
Informasjonstavler turer i Olderdalen, Birtavarre og Manndalen	Det settes opp informasjonstavler tre steder i kommunen med informasjon om turmuligheter i områdene etter initiativ fra NTFR.	NTFR	Kroner 165 000, NTFR	2020	Hovedmål friluftsliv + strategi 8 under hovedmål friluftsliv
Tursti Savvan	Ferdigstille universelt utformet tursti til Savvan. Del av stedsutviklingsprosjektet i Olderdalen. Påbegynt per november 2019.	OJFF + Kåfjord kommune	130 000,- I tillegg kommer egeninnsats OJFF og Kåfjord kommune	2020	Hovedmål FA + hovedmål friluftsliv + strategi 5 under hovedmål FA + strategi 9 under hovedmål friluftsliv
Rekreasjonsområde Elveholmen	Ferdigstille område for rekreasjon og lek ved Elveholmen. Del av stedsutviklingsprosjektet i Olderdalen. Påbegynt pr november 2019	OJFF + Kåfjord kommune	130 000,- I tillegg kommer egeninnsats OJFF og Kåfjord kommune	2020	Hovedmål friluftsliv + strategi 5 under hovedmål friluftsliv

Skilting av turløyper	NTFR bidrar hvert år med skilting av turløyper til Ut i Nord i Kåfjord kommune	NTFR + KK + frivillige	NTFR + egeninnsats kommuner + frivillighet	2019-2020	Hovedmål friluftsliv + delmål 1, 5 og 8.
Båthavna	Ferdigstille parkområde ved fergekaia i Olderdalen. Del av stedsutviklingsprosjektet i Olderdalen. Påbegynt planlegging per november 2019	OJFF (inkludert tidligere båtforeningen) + Kåfjord kommune	Cirka kroner 200 000 over budsjett for stedsutvikling. I tillegg kommer egeninnsats OJFF (tidligere båtforeningen) og Kåfjord kommune	2020	Visjon samfunnsdel + strategi 9 under hovedmål friluftsliv
Leirskole	I Kåfjord kommune har skolene hvert år - rett etter skolestart- leirskole. Dette er et tilbud for 1.-10. klasse og går over 1-3 netter, alt etter hvilket klassetrinn man er på. Det veksles mellom temaene: sjø, skog og fjell og inkluderer blant annet overnatting i lavvo og matlaging ute hver dag.	Kommunalsjef for oppvekst, rektorene.		2020-2024	Hovedmål friluftsliv + strategi 2, 3 og 4 under hovedmål friluftsliv.
Statlig sikret friluftsområde	Kåfjord kommune ønsker å iverksette en prosess for å identifisere aktuelle områder for statlig sikring.	Kulturkonsulent, kommuneplanlegger m. fl fra KK. I samarbeid med Troms og Finnmark fylkeskommune og forum for natur og friluftsliv (FNF).	Egeninnsats	2021	Hovedmål friluftsliv + delmål 10 friluftsliv
Grillhytter	NTFR har delfinansiert to gapahuker i to barnehager i Kåfjord.	NTFR	ca 100 000 finansiert av NTFR og egenandel for barnehagene.	2019-2020	Delmål 1, 2 og 5 friluftsliv.
Turkart	NTFR har utarbeidet turkart over Kåfjord	NTFR	NTFR	2019-2020	Hovedmål friluftsliv

Foto: Jens Kristian Nilsen

10.3 Uprioritert handlingsplan over aktivitetstiltak 2020-2032

Tabell 13 Uprioritert handlingsplan over aktivitetstiltak 2020-2032

Tiltak	Hva
Prøv ut dag- friluftsliv	En dag hvor alle innbyggere får prøve ut ulike friluftslivsaktiviteter. Koble på NTFR, lag og foreninger, samt andre interessenter.
Prøv ut-dag- idrett	En åpen dag i hallen for de som har lyst til å prøve en ny aktivitet. Idrettslag og andre interessenter stiller med utstyr og stand slik at de oppmøtte kan prøve ut ulike aktiviteter. Vurdere å få inn eksterne instruktører.
Friluftsliv for eldre	Med utgangspunkt i reformen "Leve hele livet", igangsette tiltak for naturopplevelser og folkehelse for eldre. Mulig samarbeid LHL, frivillighetssentralen, Røde Kors og pensjonistforeningene.
Kompetanseheving for ledere, tillitsvalgte, ungdom og trenere	Gjennomføre kurs i Kåfjord og/ eller oppfordre idrettslag til å benytte seg av mulighetene for kompetanseheving i regi av Troms og Finnmark idrettskrets, jamfør kurs for ledere og tillitsvalgte, kurs for trenere, lederkurs for ungdom og kurs for idrettsråd.
Friluftsliv for personer med særskilte behov	Legge til rette for friluftslivsaktiviteter for personer med særskilte behov.
Utstyrssentral	Utvikle kommunens utstyrssentral ved å få til egen lokalitet for dette, samt oppgradere med mer utstyr. Gjøre mer kjent eksisterende mulighet til å låne utstyr fra NTFR.
Ake-konkurranse	Arrangere ake-konkurranse med Kåfjord ungdomsråd.

Foto: Kjersti Hovland Rennestraum

Foto: Kjersti Holvand Rennestraum

11. HANDLINGSPROGRAM

Kåfjords kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv inneholder et kortsiktig og et langsiktig hangsprogram for anlegg. Samme inndeling er lagt til grunn for tiltak for økt fysisk aktivitet og friluftslivsaktiviteter i lokalbefolkningen.

11.1 Oversikt handlingsprogram for anlegg 2020-2024

Tabell 14 Oversikt handlingsprogram for anlegg 2020-2024

Prioritert liste for nyanlegg 2020-2024

Anlegg	Utbygger	Tenkt år for ferdigstillelse SM	Kostnad i 1000 kr	Finansiering			Status
				SM	EA	KM	
Motorcrossbane	Manndalen motorcrossklubb (MMCK)	2020	250				Planlegges.
Basseng, Olderdalen	Kåfjord kommune (KK)	2021	3 496	1 457	2039		Vedtatt. Søkt om spillemidler i 2020.
Skibru over Manndalselva	Manndalen ungdoms- og idrettslag (MUIL)	2022	4 000	1 333	Ukjent		Planlegges.
Fotballhall med løpebane og klatrevegg	Indre Kåfjord idrettslag (IKIL), eventuelt interkommunalt samarbeid + MUIL	2022	40 000		Ukjent		Planlegges.
Friidrettsanlegg med kunstgressbane	Olderdalen idrettsklubb (OIK)	2022	6 000	2 000	Ukjent		Planlegges.

Prioritert liste for utbygging av nærmiljøanlegg 2020-2024

Anlegg	Utbygger	Tenkt år for ferdigstillelse	Kostnad i 1000 kr	SM	EA	KM	Status
Informasjonsskilt i Olderdalen, Birtavarre og Manndalen.	NTFR	2020	156	65	91	0	Søkt om spillemidler i 2019.
Universelt utformet fiskeplass.	Pensjonistforeningene + idrettslag/ forening + KK	2021					Planlegges.
Gapahuk ved Baalsrudhula.	LHL	2020	74	-	5		Planlegges.
Tråkkemaskin.	MUIL	2021	200				Planlegges.
Lys over skøytebanen ved Vannet.	MUIL		500				Planlegges.
Lekepark for barn ved OIK-huset.	OIK	2021	300				Planlegges.
Gapahuk med bålplass og sitteområde ved OIK-huset.	OIK	2021	100				Planlegges.
Frisbeegolf-bane	OIK, OJFF og KK	2020					Påbegynt.
Rekreasjonssted ved Mølleholmen/ Elveholmen.	OJFF, KK	2020	130				Påbegynt.

Universelt utformet sti til Savvan.	OJFF, KK	2020	130				Påbegynt.
Prioritert liste for rehabilitering av anlegg i Kåfjord 2020-2024							
Anlegg	**Utbygger**	**Tenkt år for ferdigstil-lelse**	**Kostnad i 1000 kr**	**SM**	**EA**	**KM**	**Status**
Omlegging av lysløype i Olderdalen	OIK	2020	200				Arbeids med per november 2019.
Basseng, Manndalen	Manndalen bas-seng	2023	8 500	2 800	2 100		Søkt om spille-midler i 2019.
Prioritert liste for utbygging for friluftsliv i fjellet 2020-2024							
Anlegg	**Utbygger**	**Tenkt år for ferdigstil-lelse**	**Kostnad i 1000 kr**	**SM**	**EA**	**KM**	**Status**
Dagsturhytte, Kåfjord	Kåfjord kommu-ne, samarbeid med Nord-Troms Friluftsråd	2020	450	188	222 (NTF)	40	Arbeides med per november 2019.
Prioritert liste for kulturbygg 2020-2024							
Anlegg	**Utbygger**	**Tenkt år for ferdigstil-lelse**	**Kostnad i 1000 kr**	**SM**	**EA**	**KM**	**Status**
Riddu Lavdi	Riddu Riddu Fes-tivála AS	2020	1 125	896	600	150	Innvilget spille-midler i oktober 2019.

11.2 Uprioritert liste over anlegg

Tabell 15 Uprioritert liste over anlegg

Gapahuk med grillplass på Lillefjellet, OJFF	Ønsker ferdigstille sti til Savvan, Frisbeegolf-bane, universelt utformet sti Kirkegården- Slettveien, samt rekreasjonsområde ved Elveholmen først.
Utvidelse av klubbhus, IKIL	Litt på vent, ønsker å arbeide med fotballhall først.
Lysløype fra Trollvik til Bakkemo, IKIL	Litt på vent, ønsker å arbeide med fotballhall først.
Gangvei fra Løkvoll til Kjerringdalen, MUIL	Ukjent.
Geo-tracking/ orienteringsløype i Olderdalen, OIK	Ønsker jobbe med friidrettsanlegg først.
Anlegge turløype med gapahuk ved Older-dalsvannet, OIK	Ønsker jobbe med friidrettsanlegg først.
Skøytebane ved Leibodammen, innspill plan-portal	Må ha lag/ forening som tar eierskap til idéen
Lysløype i Djupvik, innspill planportal	Må ha lag/ forening som tar eierskap til idéen
Sykkelstier, MUIL	Må konkretiseres
Vinteranlegg med varmestue og toalett som utgangspunkt for løyper, bakke og skitrekk, innspill planportal	Må ha lag/ forening som tar eierskap til idéen
Gang- og sykkelsti fra Løkvoll til Fossen	Det er ønske om å opparbeide en gang- og sykkelsti som binder sammen Løkvoll med Fosseneset. Det er foreløpig uten finansieringsplan.
Garasje/lagerbygg for tråkkemaskin	MUIL
Skileikanlegg for helårsbruk	MUIL
Trenings- og styrkerom	MUIL
Oppgradering av Sjåbakken, skibakke	MUIL
Belysning på Fosseneset/parkeringsplass	MUIL
Sykkelpark Løkvollen	MUIL

12. KILDER

Etter opptreden i dokumentet

1. Sælensminde, K. for Helsedirektoratet (2008). Positive effekter av fysisk aktivitet: En konkretisering av veien mot mer fullstendige samfunnsøkonomiske analyser (IS-1562). Hentet fra https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/positive-helseeffekter-av-fysisk-aktivitet/Positive%20helseeffekter%20av%20fysisk%20aktivitet.pdf/_/attachment/inline/84f8434b-a008-4896-836d-6e98cdfa84bf:512b5b028fe2cec3832b05622bb96c1314fa7ef5/Positive%20helseeffekter%20av%20fysisk%20aktivitet.pdf
2. Helsedirektoratet (2014). Anbefalinger om kosthold, ernæring og fysisk aktivitet (IS-2170). Hentet fra https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/anbefalinger-om-kosthold-ernaering-og-fysisk-aktivitet/Anbefalinger%20om%20kosthold%20ern%C3%A6ring%20og%20fysisk%20aktivitet.pdf/_/attachment/inline/2f5d80b2-e0f7-4071-a2e5-3b080f99d37d:2aed64b5b986acd14764b3aa7fba3f3c48547d2d/Anbefalinger%20om%20kosthold%20ern%C3%A6ring%20og%20fysisk%20aktivitet.pdf
3. Klima- og miljødepartementet. (2015). Friluftsliv: Natur som kilde til helse og livskvalitet (Meld. St. 18 2015-2016). Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/9147361515a74ec8822c8dac5f43a95a/no/pdfs/stm201520160018000dddpdfs.pdf
4. Jakhelln, L. E. (2019, 7. oktober). Statsbudsjett 2020: Lite nytt for friluftslivet: Det er få gode nyheter for friluftslivet i budsjettet. Hentet fra https://www.norskfriluftsliv.no/statsbudsjett-2020-lite-nytt-for-friluftslivet/
5. Plan- og bygningsloven. (2008). Lov om planlegging og byggesaksbehandling (LOV-2008-06-27-71). Hentet fra https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71
6. Kulturdepartementet (2014). Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet (V-0798 B). Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/21f3c112654a45fc82560215fb16e78d/veileder_kommunal_planlegging_for_idrett_og_fysisk_aktivitet_2014_endret.pdf
7. Kulturdepartementet (2019). Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet-2019 (V-0732 B). Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/3b11076ff1204accа5d9c9d680e57ab8/v-0732-b_2019_bestemmelser-om-tilskudd-til-anlegg-for-idrett-og-fysisk-aktivitet-2019-v2.pdf
8. Nasjonalt kompetansemiljø om utviklingshemming (NAKU) (2018, 1. januar). Hva er universell utforming? Hentet fra https://naku.no/kunnskapsbanken/universell-utforming
9. Reusch, M. (2017). Allemannsretten. I Store norske leksikon. Hentet fra https://snl.no/allemannsretten
10. Falkanger, T. (2017) Utmark. I Store norske leksikon. Hentet fra https://snl.no/utmark
11. Miljøverndepartementet. (2014). Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv (T-1535). Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/4061fdb13c834bccaebed8b920f9e96b/t-1535.pdf
12. Friluftsloven. (1957). Lov om friluftslivet (LOV-1957-06-28-16). Hentet fra https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1957-06-28-16
13. Naturmangfoldloven. (2009). Lov om forvaltning av naturens mangfold (LOV-2009-06-19-100). Hentet fra https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-06-19-100
14. Folkehelseloven. (2011). Lov om folkehelsearbeid (LOV-2011-06-24-29). Hentet fra https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-29

15. Kulturlova (2007). Lov om offentlege styresmakters ansvar for kulturverksemd (LOV-2007-06-29-89). Hentet fra https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2007-06-29-89
16. Pengespilloven (1992). Lov om pengespill m.v. (LOV-1992-08-28-103). Hentet fra https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1992-08-28-103
17. Motorferdselloven (1977). Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (LOV-1977-06-10-82). Hentet fra https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1977-06-10-82
18. Kulturdepartementet (2012). Den norske idrettsmodellen (Meld. St. 26 2011-2012). Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/aaf9142d54e344608cc20d4e5fa752e0/no/pdfs/stm201120120026000dddpdfs.pd
19. Helse- og omsorgsdepartementet (2013). Folkehelsemeldingen: God helse- felles ansvar (Meld. St. 34 2012-2013). Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/ce1343f7c56f4e74ab2f-631885f9e22e/no/pdfs/stm201220130034000dddpdfs.pdf
20. Helse- og omsorgsdepartementet (2015). Folkehelsemeldingen: Mestring og muligheter (Meld. St. 19 2014-2015). Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/7fe0d990020b4e0fb-61f35e1e05c84fe/no/pdfs/stm201420150019000dddpdfs.pdf
21. Helse- og omsorgsdepartementet (2019). Folkehelsemeldinga: Gode liv i eit trygt samfunn (Meld. St. 19 2018-2019). Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/84138eb559e94660bb-84158f2e62a77d/nn-no/pdfs/stm201820190019000dddpdfs.pdf
22. Helse- og omsorgsdepartementet (2018). Leve hele livet: En kvalitetsreform for eldre (Meld. St. 15 2017-2018). Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/196f99e63aa14f849c4e4b-9b9906a3f8/no/pdfs/stm201720180015000dddpdfs.pdf
23. Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2014, 26. september). Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging. Hentet fra https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Statlige-planretningslinjer-for-samordnet-bolig--areal--og-transportplanlegging/id2001539/
24. Miljøverndepartementet (1995, 20. september). Barn og unges interesser i planleggingen: Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen. Hentet fra https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/rikspolitiske-retningslinjer-for-a-styrk/id519347/
25. Kulturdepartementet (2019). FriFor- skolens idrettsplass (V-1009). Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/6d62d6f2d5cc464b936e3ab47e6a4634/v-1009-frifot-skolens-idrettsplass-uu-2019.pdf
26. Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2019). Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023 (H-2445 B). Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/cc2c53c65af24b8ea560c0156d885703/nasjonale-forventninger-2019-bm.pdf
27. FN-sambandet (2019, 30. Oktober). FNs bærekraftsmål. Hentet fra https://www.fn.no/Om-FN/FNs-baerekraftsmaal
28. Troms fylkeskommune (2014). Fylkesplan for Troms 2014-2025. Hentet fra https://www.tromsfylke.no/media/1442/fylkesplan-for-troms-2014-2025_nettversjon.pdf
29. Troms fylkeskommune (2016). Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk 2016-2027. Hentet fra https://www.tromsfylke.no/media/2166/regional-plan-for-friluftsliv-vilt-og-innlandsfiske-2016-2027-vedtatt-170320-ny-layout.pdf

30. Troms fylkeskommune (u.å.). Fysisk tilrettelegging for friluftsliv i nærmiljøet. Hentet fra https://www.tromsfylke.no/tjenester/natur-og-miljoe/tilskudd-natur-og-miljoe/fysisk-tilrettelegging-for-friluftsliv-i-naermiljoeet/
31. Miljødirektoratet (u.å.). Tilskudd til friluftsaktivitet (kap. 1420 post 78). Hentet fra https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/Soknader/Info.aspx?id=7&Menyvalg=SOKNADSSENTER
32. Miljødirektoratet (u.å.). Tilskudd til tiltak i statlig sikret friluftslivsområde (kap. 1420 post 78). Hentet fra https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/Soknader/Info.aspx?id=6&Menyvalg=SOKNADSSENTER
33. Miljødirektoratet (u.å.). Sikring av friluftslivsområder (kap. 1420 post 30). Hentet fra https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/Soknader/Info.aspx?id=8&Menyvalg=SOKNADSSENTER
34. Norges Idrettsforbund (u.å.). Spillemidler til utstyr. Hentet fra https://www.idrettsforbundet.no/klubbguiden/stotteordninger/spillemidler-til-utstyr/
35. Norges Idrettsforbund (u.å.). Tilskudd til idrettsskole for barn. Hentet fra https://www.idrettsforbundet.no/idrettskretser/nordland-idrettskrets/tilskudd/tilskudd-idrettsskoler/
36. Stiftelsen Dam (u.å.). Slik søker du! Hentet fra https://www.dam.no/sok/
37. Nilsen, J.K. (2019, 4. oktober). Gebyrregulativ- kommunale satser- 2019. Hentet fra https://www.kafjord.kommune.no/gebyrregulativ-kommunale-satser-2019.6251748-508415.html
38. Groven, S. & Kleppe, B. (2018). Norsk idrettsindeks 2017- resultater for Troms (1891-053X). Hentet fra https://intra.tmforsk.no/publikasjoner/filer/3332.pdf
39. Folkehelseinstituttet (FHI)(2018). Ti store folkehelseutfordringer i Norge. Hva sier analyse av sykdomsbyrde? Hentet fra https://www.fhi.no/globalassets/dokumenterfiler/rapporter/2019/ti-store-folkehelseutfordringer-notat-2019.pdf
40. HUNT forskningssenter (2016). Reduksjon av sosiale ulikheter i helse: Hva kan gjøres på lokalt og regionalt nivå? Hentet fra https://www.ntnu.no/documents/10304/1130562/Red_av_sosiale_ulikheter_web.pdf/9fb99844-7988-4f19-b352-623761d13418
41. Broderstad, A. R., Melhus, M., Hansen, S. & Jespersen, S. (2015). Helse- og livsstilsundersøkelsen SAMINOR 2, rapport Kåfjord kommune september-oktober 2013. Hentet fra https://uit.no/Content/437181/K%C3%A5fjord-med-vedlegg.pdf
42. Norges Handikapforbund Agder (2012). Stier å stole på. Hentet fra http://www.nhf.no/ShowFile.ashx?FileInstanceId=22a743c1-cddf-4c48-95ae-0cdd92dd8c54

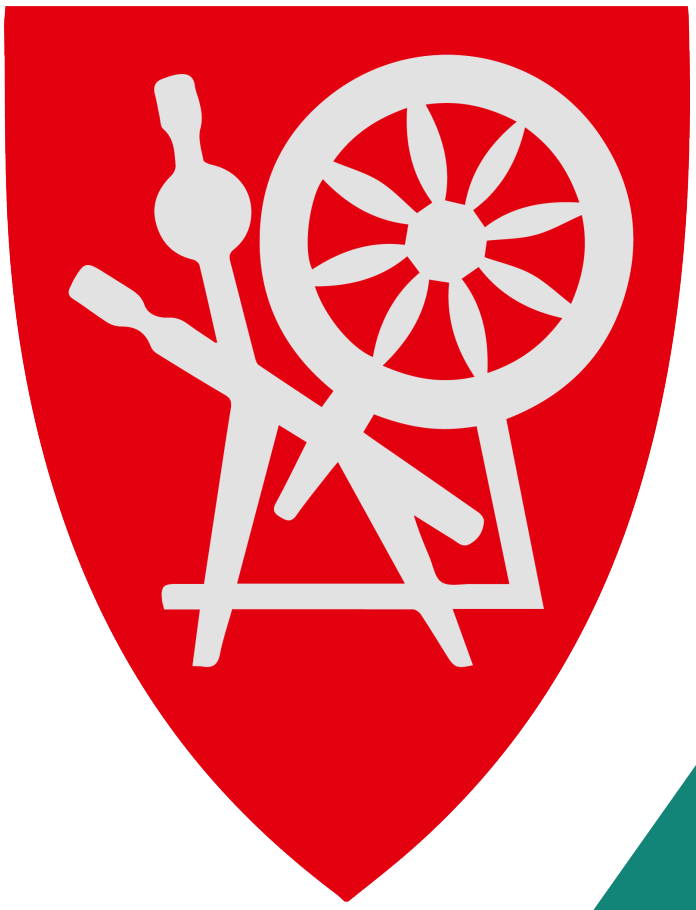

ÅRSTALL

2020

FORMAT

A4

ANTALL SIDER

72

TITTEL

KOMMUNEDELPLAN FOR IDRETT, FYSISK AKTIVITET OG FRILUFTSLIV

SUOHKANOASSEPLÁNA VALÁŠTALLAMIIDDA, FYSALAŠ DOAIMMAIDE JA OLGODADDAMIIDDA

FORFATTER

KÅFJORD KOMMUNE VED KULTURKONSULENT KJERSTI HOVLAND RENNESTRAUM